



NANSEN NOTE 1-23

Iraanse dossiers: de beoordeling van de geloofwaardigheid van een bekering

De NANSEN NOTE is een thematische tool die zich richt tot praktijkjuristen en advocaten die asielzoekers bijstaan. Ze kadert en analyseert de juridische praktijk die invloed heeft op de toegang tot en het effectief genieten van internationale bescherming evenals op het recht op vrijheid en beschermingsstandaarden in detentie. Bijzonder aandacht wordt besteed aan kwetsbaarheid, detentie en effectieve toegang tot kwaliteitsvolle juridische bijstand.

Auteur: Femke Vogelaar

Redactie: Julie Lejeune

Samenvatting

Deze NANSSEN Note focust op de beoordeling van de oprechtheid van een bekering en dus de geloofwaardigheid van een religieuze overtuiging. De asielinstanties stellen bij het onderzoek naar de geloofwaardigheid van een bekering rekening te houden met (i) de motieven voor en het proces van bekering, (ii) kennis van het nieuwe geloof, en (iii) de wijze waarop de verzoeker het geloof opvat en beleeft. De asielinstanties stellen dat het een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling betreft waarbij alle verklaringen en de feitelijke informatie die wordt overlegd over de drie bovenvermelde elementen moeten worden betrokken bij de beoordeling.

De analyse van de geselecteerde beslissingen in Iraanse dossiers laat in de eerste plaats zien dat de beoordeling van de asielinstanties focust op de consistentie en coherentie van verklaringen over concrete activiteiten en gebeurtenissen die tot een risico op vervolging zouden kunnen leiden. De analyse toont aan dat de beoordeling van de geloofwaardigheid van de verklaringen van verzoekers over feitelijke gebeurtenissen, de beoordeling van de oprechtheid van de religieuze overtuiging overstemt. De analyse van de geselecteerde beslissingen laat in de tweede plaats dan ook zien dat de asielinstanties in Iraanse dossiers niet stelselmatig een integrale beoordeling maken van de motieven voor en proces van bekering, de kennis van het nieuwe geloof en de manier waarop verzoekers hun geloof opvatten en beleven. Het zwaartepunt van het onderzoek door de asielinstanties blijkt als gevolg vaak te liggen bij de beoordeling van de motieven voor en het proces van bekering.

Uit de analyse van de geselecteerde beslissingen komt naar voren dat het maken van een welbewuste en weloverwogen keuze over een bekering van doorslaggevende aard kan zijn. De asielinstantie hechten belang aan het feit dat een bekering voorafgegaan wordt door een (moeilijke) fase van introspectie en reflectie, maar ook door een fase van studie. Daarnaast hechten de asielinstanties belang aan een zekere kennis van de motieven voor en het proces van bekering van de personen die bij hun eigen bekering waren betrokken. Tenslotte moeten verzoekers hun afkeer van hun oude geloof kunnen concretiseren als ook een kritische inhoudelijke reflectie aan de dag brengen ten aanzien van het nieuwe geloof. Het is positief dat de asielinstanties in de geanalyseerde beslissingen lijken te erkennen dat er geen doorslaggevend gewicht mag worden toegekend aan (een gebrekkige) theoretische kennis. Toch valt op dat de asielinstanties weinig of geen rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van een verzoeker wanneer de theoretische kennis ter sprake komt in een beslissing. Opmerkelijk is dat de asielinstanties in de geanalyseerde beslissingen stellen dat verzoekers een goede kennis en/of kritische houding ten opzichte van het nieuwe geloof moeten aantonen omwille van het hoge niveau van repressie in Iran. UNHCR stelt het tegenovergestelde. De analyse toont aan dat de beoordeling van de motieven en proces van bekering over het algemeen leidt tot de conclusie dat er een negatieve indicatie bestaat wat betreft de geloofsactiviteiten in België. Er wordt dan aangenomen dat de geloofsactiviteiten een louter opportunistisch en bedrieglijk karakter hebben. NANSSEN stelt vast dat er in de geanalyseerde beslissingen weinig rekening wordt gehouden met het feit dat bekering een proces is. Er moet dan ook altijd een beoordeling worden gemaakt van de meest recente staat van de overtuigingen van verzoekers om internationale bescherming, overeenkomstig de jurisprudentie van de RvV en het EHRM.

Opmerkelijk is het gebrek aan het gebruik van nauwkeurige en actuele landeninformatie door de asielinstanties. De geanalyseerde beslissingen verwijzen regelmatig naar gebeurtenissen die niet aannemelijk zijn in de Iraanse context zonder daadwerkelijk invulling te geven aan deze Iraanse context op basis van bewijs. De bewijslast die door de asielinstanties wordt gehanteerd in de geanalyseerde beslissingen roept vragen op: de asielinstanties zijn niet verplicht om naar landeninformatie te verwijzen ter ondersteuning van de aannames over de Iraanse context, maar verzoekers moeten wel landeninformatie overleggen ter ondersteuning van hun verklaringen. Het beperkte gebruik van nauwkeurige en actuele informatie ter ondersteuning van materiele feiten leidt in de geanalyseerde beslissingen tot onzorgvuldige beoordelingen van de situatie in Iran en speculaties over, *bijvoorbeeld*, de Iraanse veiligheidsdiensten.

NANSEN stelt afsluitend dat er ook een beoordeling dient te worden gemaakt van de objectieve risico's bij terugkeer van ordinaire burgers (waarvan wordt aangenomen dat zij geen geloofwaardig risicoprofiel hebben en/of een 'in-country' vrees). Het betreft hier specifiek een beoordeling van de risico's die zich voor kunnen doen 'at the pinch-point of arrival' in Iran. NANSEN toont aan dat de informatie waarop de Belgische asielinstanties zich baseren niet langer actueel is noch voldoende accuraat om zorgvuldig een beeld te kunnen vormen van alle risico's bij terugkeer naar Iran. Het zou de beoordeling van de nood aan internationale bescherming van Iraanse verzoekers ten goede komen wanneer de asielinstanties zorgvuldig rekening zouden houden met de bevindingen van het UK Upper Tribunal in de 'Country Guidance Determinations' XX en PS.

NANSEN Note 3 – 2022

**Iraanse dossiers: de
beoordeling van de
geloofwaardigheid van een
bekering**

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
Inleiding	4
1. Een gegronde vrees voor vervolging omwille van godsdienst	5
1.1. Vervolgingsgrond: Religieuze overtuiging	5
1.2. Daden van vervolging	6
1.3. Actoren van vervolging	7
1.4. <i>Sur place activiteiten</i>	8
2. Bekeringen en geloofwaardigheid	10
2.1. Toetsingskader geloofwaardigheid	10
2.2. Invulling van het toetsingskader door de asielinstanties	13
2.2.1. Algemene observaties	13
2.2.2. Motieven voor en proces van bekering	15
2.2.3. Theoretische kennis	19
2.2.4. Beleving van het geloof	21
2.2.5. Nauwkeurige en actuele informatie	23
3. Objectieve risico's bij terugkeer naar Iran	34
3.1. Beoordeling van de risico's door de Belgische asielinstanties	34
3.2. Country Guidance Determinations	37
3.2.1. Sociale media	37
3.2.2. Aankomstprocedure Teheran	39
4. Conclusie	42

Inleiding

Een verzoek om internationale bescherming op basis van vervolging omwille van een religieuze overtuiging wordt vaak gezien als een voorbeeld vluchtelingen claim.¹ Toch ondervinden verzoekers die hun verzoek baseren op hun religieuze overtuiging veel praktische obstakels bij het verkrijgen van bescherming. Met name het vaststellen van de geloofwaardigheid van een bekering tot een ander geloof is zeer complex. Een geloofsovertuiging kan immers op vele verschillende manieren worden geuit, deze verschillende uitingvormen zijn soms moeilijk te begrijpen en kunnen aanleiding geven tot misverstanden.² Een geloofsovertuiging kan ook niet worden vastgesteld aan de hand van onafhankelijk bewijs, maar enkel op basis van de verklaringen van een verzoeker zelf.³

Voor deze NANSEN Note werden dertig beslissingen van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: RvV) in Iraanse dossiers geanalyseerd. Het betreft een analyse van beslissingen van de asielinstanties op eerste verzoeken waarbij bekering een centrale rol speelde. De beslissingen van de RvV werden genomen tussen begin augustus 2022 en eind januari 2023, de onderliggende beslissingen van het Commissariaat-Generaal Voor Vluchtelingen en Staatlozen (hierna: CGVS) dateren van eind januari tot en met juni 2022.⁴ De beslissingen betreffen enkel Nederlandstalige beslissingen nu de laatste beslissing met betrekking tot een Iraans dossier op de Franstalige taalrol dateert van januari 2020. De analyse is verder ook gebaseerd op de kennis en ervaring opgedaan in de Iraanse dossiers die de afgelopen jaren door NANSEN werden ondersteund.

Deze NANSEN Note bespreekt het toetsingskader dat door het CGVS en de RvV wordt gehanteerd voor de beoordeling van de geloofwaardigheid van een geloofsovertuiging. Paragraaf 1 introduceert het thema godsdienst in het kader van het Vluchtelingenrecht. Paragraaf 2 gaat in op de complexiteit van de beoordeling van de geloofwaardigheid van een geloofsovertuiging en de manier waarop door de asielinstanties in Iraanse dossiers invulling wordt gegeven aan de beoordeling van de (i) motieven voor bekering en het bekeringsproces, (ii) de kennis van het nieuwe geloof en (iii) de manier waarop verzoekers het geloof opvatten en beleven. NANSEN zal daarnaast ingaan op het belang van het gebruik van nauwkeurige en recente informatie over de situatie in het land van herkomst. Tenslotte zal NANSEN in paragraaf 3 van de Note focussen op het vaststellen van objectieve risico's bij terugkeer naar Iran. Dit betreffen risico's die los staan van de geloofwaardigheid van een bekering van een Iraanse verzoeker. NANSEN is van mening dat op basis van de beschikbare landeninformatie de risico's bij terugkeer naar Iran veel genuanceerder zijn dan momenteel wordt aangenomen door de asielinstanties.

¹ Michael Kagan, Refugee Credibility Assessment and the 'Religious Imposter' Problem (2010) Vanderbilt Journal of Transnational Law 43 (5), p. 1181; Douglas McDonald, Escaping the lions: Religious Conversion and Refugee Law. (2016) 22(1) Australian Journal of Human Rights p. 135.

² UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims under Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, HCR/GIP/04/06, 28 april 2004, beschikbaar via <https://www.refworld.org/docid/4090f9794.html>; EUAA, Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims, November 2022, beschikbaar via https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2022-12/2022_Practical_Guide_Interviewing_Applicants_Religion-based_Claims_0.pdf.

³ Michael Kagan (2010), p. 1185.

⁴ De beslissingen werden geselecteerd op basis van de zoektermen Iran, volle rechtsmacht en vervolgens werd er gezocht op zowel 'bekeerd' als 'bekering.'

1. Een gegronde vrees voor vervolging omwille van godsdienst

Op basis van artikel 1A van het Internationaal verdrag betreffende de status van vluchtelingen (hierna: het Vluchtelingenverdrag)⁵ neergelegd in artikel 48/3 van de Wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet)⁶ kunnen personen worden erkend als vluchteling als zij hun land van herkomst hebben verlaten omdat zij een gegronde vrees koesteren voor vervolging omwille van hun nationaliteit, ras, politieke of religieuze overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep. In de volgende paragraaf zal eerst kort worden besproken wat een gegronde vrees voor vervolging omwille van godsdienst inhoudt. Er zal worden ingegaan op de vervolgingsgrond, de daden van vervolging en de mogelijke actoren van vervolging.

1.1. Vervolgingsgrond: Religieuze overtuiging

De term religie is niet gedefinieerd in het Vluchtelingenverdrag. UNHCR stelt dat verzoeken om internationale bescherming omwille van een religieuze overtuiging de volgende drie elementen kunnen omvatten,

1. Geloof; inclusief theïstische, non-theïstische en atheïstische overtuigingen,
2. Identiteit; identiteit ziet minder op religieuze overtuigingen, maar eerder op het lid zijn van een gemeenschap die zich kenmerkt door gezamenlijk overtuigingen, rituelen, tradities, etniciteit, nationaliteit of voorouders,
3. Levenswijze; voor bepaalde personen kan religie een essentieel deel uit maken van hun manier van leven.⁷

Artikel 10 lid 1 onder b) van de Kwalificatierichtlijn omgezet in artikel 48/3 §3 van de Vreemdelingenwet, bepaald dat een religieuze overtuiging of wel het begrip godsdienst met name omvat,

[T]heïstische, niet-theïstische en atheïstische geloofsovertuigingen, het deelnemen aan of het zich onthouden van formele erediensten in de particuliere of openbare sfeer, hetzij alleen of in gemeenschap met anderen, andere religieuze activiteiten of uitingen, dan wel vormen van persoonlijk of gemeenschappelijk gedrag die op een godsdienstige overtuiging gebaseerd zijn of daardoor worden bepaald.

Artikel 10 lid 1 onder b) van de Kwalificatierichtlijn alsmede artikel 48/3 §3 van de Vreemdelingenwet moeten worden geïnterpreteerd met inachtneming van het Vluchtelingenverdrag en in lijn met het recht op godsdienstvrijheid zoals deze is neergelegd

⁵ Internationaal verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 (Wet van 26 juni 1953 - B.S., 4 oktober 1953), Gewijzigd door het Protocol van New York op 31 januari 1967 (B.S., 3 mei 1969).

⁶ Wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, 15 december 1980.

⁷ UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004) p. 3; Zie ook Conclusie van de Advocaat-Generaal, EU Hof van Justitie, Fathi t. Bulgarije, C-56/17, 25 juli 2018, par. 41; zie ook T. Jeremy Gunn, The Complexity of Religion and the Definition of Religion in International Law (2003) 16 Harvard Human Rights Journal, p. 200 – 205.

in artikel 10 lid 1 van het Europees Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie⁸ en artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.⁹ De vrijheid van godsdienst houdt de vrijheid in,

[O]m van godsdienst en overtuiging te veranderen en de vrijheid, hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als privé, zijn godsdienst te belijden of zijn overtuiging tot uitdrukking te brengen in erediensten, in onderricht, in de praktische toepassing ervan en in het onderhouden van geboden en voorschriften.¹⁰

1.2. Daden van vervolging

Daden van vervolging omwille van een religieuze overtuiging kunnen vele verschillende vormen aannemen. Zo kan het verboden worden om lid te zijn van een religieuze gemeenschap of om een godsdienst te beleven samen met anderen in het openbaar of zelf privé.¹¹ Naast dat er beperkingen kunnen worden opgelegd aan een godsdienstvrijheid, kunnen daden van vervolging ook inhouden dat verzoekers gedwongen worden om bepaalde godsdienstige handelingen te verrichten of religieuze gedragingen te volgen die ingaan tegen hun eigen geloof.¹² Bovendien kunnen verzoekers om internationale bescherming gediscrimineerd worden omwille van hun geloofsovertuiging. Deze discriminatie kan zich manifesteren op het gebied van bijvoorbeeld werk, educatie, sociale diensten, etc.¹³ Er moet dan worden beoordeeld of het effect van deze daden van discriminatie samengenomen gelijk staat aan een serieuze schending van de mensenrechten, overeenkomstig artikel 9 lid 1 onder b) van de Kwalificatierichtlijn.

Het Europees Hof van Justitie (EU HvJ) bevestigde in *Y en Z* dat niet elke aantasting van de godsdienstvrijheid een daad van vervolging vormt. Er moet sprake zijn van een ernstige schending van de godsdienstvrijheid die de betrokken persoon op een aanzienlijke wijze treft. Een beperking van de godsdienstvrijheid overeenkomstig artikel 52 lid 1 van het Europees Handvest, namelijk een beperking bij wet die de wezenlijke inhoud van de godsdienstvrijheid eerbiedigt en evenredig is, vormt dan ook geen daad van vervolging. Bij het bepalen van welke beperkingen van de godsdienstvrijheid dermate ernstig zijn dat zij een daad van vervolging vormen, is het niet relevant om een onderscheid te maken tussen handelingen die een 'kerngebied' van de godsdienstvrijheid aantasten en handelingen die dit 'kerngebied' niet aantasten.¹⁴ Volgens het EU HvJ volgt daaruit dat,

[D]e handelingen die door hun intrinsieke zwaarwichtigheid samen met de zwaarwichtige gevolgen ervan voor de betrokken persoon kunnen worden geacht een vervolging te vormen, niet moeten worden geïdentificeerd op basis van het

⁸ EU Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, 26 oktober 2012, 2012/C 326/02, zie <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>; zie ook EU HvJ, *Y en Z* t. Duitsland, 5 september 2012, C-71/11 en C-99/11, par. 48

⁹ European Court of Human Rights, Guide on Article 9 of the European Convention on Human Rights: Freedom of thought, conscience and religion, 31 augustus 2022, zie https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_9_ENG.pdf

¹⁰ Zie ook UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004) p. 4, par. 11.

¹¹ Ibid., p. 4, par. 12.

¹² UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004) p. 7, par. 20 – 23.

¹³ Ibid., p. 4, par. 12 en p. 6, par 17 – 19; EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022) p. 18 – 19.

¹⁴ *Y en Z*, par. 58 – 60. Voor wat betreft toegestane beperkingen op de godsdienstvrijheid, zie bijvoorbeeld ook EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022), p. 14 – 16.

onderdeel van de godsdienstvrijheid dat zij aantasten, maar op basis van de aard van de onderdrukking waaraan de betrokkene wordt onderworpen en van de gevolgen ervan.¹⁵

Bij de beoordeling van de ernst van de schending van de godsdienstvrijheid moet, volgens het EU HvJ, rekening worden gehouden met zowel objectieve als subjectieve factoren. Een relevante factor is daarbij, bijvoorbeeld, de subjectieve omstandigheid dat het in openbaar beleven van een bepaalde godsdienstige praktijk bijzonder belangrijk is voor een verzoeker om zijn godsdienstige identiteit te bewaren. Daarbij maakt het niet uit of een openbare beleving voor de religieuze gemeenschap waartoe een verzoeker behoort, bepalend is. De doorslaggevende factor is dus wat een verzoeker zelf belangrijk of essentieel acht.¹⁶ Bij de beoordeling van de ernst van een mogelijke schending van de godsdienstvrijheid is het niet relevant om in overweging te nemen of een verzoeker het gevaar op een schending uit de weg kan gaan door af te zien van bepaalde godsdienstige handelingen.¹⁷

Met betrekking tot daden van vervolging in de zin van artikel 9 lid 2 onder c) van de Kwalificatierichtlijn, omgezet in artikel 48/3 paragraaf 2 van de Vreemdelingenwet, heeft het EU HvJ verder bepaald dat,

[A]rtikel 9, leden 1 en 2, van richtlijn 2011/95 aldus moet worden uitgelegd dat het verbod om handelingen te stellen die indruisen tegen de staatsgodsdienst van het land van herkomst van de persoon die om internationale bescherming verzoekt – waarvan de schending met terechtstelling of met een gevangenisstraf wordt bestraft – een „daad van vervolging” in de zin van dat artikel kan uitmaken, mits op dat verbod concreet dergelijke sancties worden toegepast door de autoriteiten van dat land, wat door de verwijzende rechter moet worden nagegaan.¹⁸

1.3. Actoren van vervolging

Zowel overheids- als niet-overheidsactoren kunnen verantwoordelijk zijn voor vervolging omwille van een religieuze overtuiging. Niet-overheidsactoren kunnen gewapende groeperingen zijn, politieke partijen, familie, stammen, of zelfs de maatschappij als geheel. De rol van een staat kan verschillende vormen aannemen, zo kan een overheid actief vervolgen of bepaalde religies of afvalligheid strafbaar stellen. De overheid kan ook wetten aannemen die direct of indirect religieuze groeperingen discrimineren. De overheid kan vervolging door een niet-overheidsactor ook tolereren.¹⁹

Het is van belang het perspectief van de actor van vervolging in overweging te nemen bij de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming op basis van godsdienst. Artikel 10 lid 2 van de Kwalificatierichtlijn stelt immers,

¹⁵ EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022), par. 66.

¹⁶ Ibid., par. 70; zie ook UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004) p. 5 – 6, par. 15 – 16; EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims, (2022) p. 17.

¹⁷ UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004) p. 4, par. 13; *Y en Z*, par. 79.

¹⁸ EU HvJ, Fathi t. Bulgarije, C-56/17, 4 oktober 2018, par. 101.

¹⁹ EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022) p. 20.

Bij het beoordelen of de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is, doet het niet ter zake of de verzoeker in werkelijkheid de raciale, godsdienstige, nationale, sociale of politieke kenmerken vertoont die aanleiding geven tot de vervolging **indien deze kenmerken hem door de actor van de vervolging worden toegeschreven.**

Een actor van vervolging kan een geloofsovertuiging of afvalligheid ook aan een verzoeker om internationale bescherming toeschrijven. Bij verzoeken op basis van godsdienstvrijheid, in het bijzonder in het geval van verzoeken om internationale bescherming omwille van een bekering of afvalligheid, is het daarom belangrijk om niet enkel de geloofwaardigheid van een verzoeker te beoordelen. Een te sterke focus op de geloofwaardigheid van een bekering of afvalligheid brengt het risico met zich mee dat niet of onvoldoende in overweging wordt genomen hoe de actor van vervolging het gedrag of de motieven van de verzoeker zouden kunnen percipiëren.²⁰

1.4. *Sur place activiteiten*

Een *sur place* claim ontstaat wanneer verzoekers om internationale bescherming zich bekeren nadat zij hun land van herkomst hebben verlaten. UNHCR heeft recent nog benadrukt dat een gegronde vrees voor vervolging niet afhankelijk is van, en zich niet moet hebben voorgedaan, alvorens vluchtelingen hun land van herkomst verlaten.²¹ UNHCR is van oordeel dat *sur place* verzoekers het vluchtelingenstatuut mag worden toegekend, ongeacht of een verzoeker om internationale bescherming een situatie die tot een gegronde vrees voor vervolging heeft geleid zelf heeft gecreëerd en/of ongeacht een verzoek gebaseerd is op een bepaalde geloofsovertuiging die een verzoeker al had in het land van herkomst. UNHCR erkent dat, wanneer verzoekers activiteiten ondernemen enkel en alleen met het oog op het creëren van een gegronde vrees voor vervolging, nationale instanties geconfronteerd worden met moeilijke vragen met betrekking tot bewijs en geloofwaardigheid,

However, once the credibility of the applicant has been established following a rigorous assessment, the recognition of the refugee status depends on the existence of a well-founded fear of persecution, regardless of whether the risk of ill-treatment was created by the applicant's own activities. Particular attention should be drawn to whether such actions are sufficient to justify a well-founded fear of persecution, **whether the actions carried out abroad may come to the notice of the actors of persecution and how this is likely to be perceived in the country of origin.** Detailed country of origin information is required to determine whether a fear of persecution is objectively well-founded.²²

²⁰ EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022) p. 18 – 19.

²¹ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), The Office of the United Nations High Commissioner for Refugees Statement on the interpretation of Article 5(3) of the EU Qualification Directive regarding subsequent applications for international protection based on sur place religious conversion, 3 februari 2023, p. 5, par. 4.1.3, beschikbaar via <https://www.refworld.org/docid/63dd3b214.html>

²² UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004) p. 12, par 34 – 36; UNHCR's Statement on the interpretation of Article 5(3) of the EU Qualification Directive regarding subsequent applications for international protection based on sur place religious conversion (2023) p. 7 – 8, par. 4.2.8. – 4.2.10.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) heeft een gelijkaardige aanpak ontwikkeld in jurisprudentie met betrekking tot artikel 3 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM). Het Hof eist ook dat de nationale instanties een *ex nunc* beoordeling maken van de gevolgen van een bekering met een focus op de oprechtheid van de bekering en vervolgens de objectieve risico's bij terugkeer.²³ Het is daarom van belang om te bepalen welke activiteiten daadwerkelijk zijn uitgevoerd, of deze activiteiten bekend kunnen zijn bij de autoriteiten in het land van herkomst en hoe de actor van vervolging het gedrag of de motieven van de verzoeker ziet.²⁴

²³ *F.G. t. Zweden*, Nr. 43611/11 (EHRM, 23 maart 2016) par. 123, 144; zie ook *AA t. Zwitserland*, nr. 58802/12 (EHRM, 7 januari 2014).

²⁴ *AA*, par. 40 – 43.

2. Bekeringen en geloofwaardigheid

Vanuit theologisch oogpunt kunnen echte gelovigen niet worden geïdentificeerd door andere mensen, het is immers aan God om echte gelovigen en niet-gelovigen te onderscheiden op de dag des oordeels. De kerk accepteert dan ook alle mensen die gedoopt zijn en wensen te leven als christen, ondanks hun ethische tekortkomingen.²⁵ In de asielprocedure is het echter aan de nationale asielinstanties om toch een oordeel te vellen over de oprechtheid van de geloofsovertuiging van verzoekers om internationale bescherming. De volgende paragraaf focust op een specifieke uitdaging met betrekking tot het beoordelen van een verzoek om internationale bescherming omwille van godsdienst, namelijk de beoordeling van de geloofwaardigheid van een geloofsovertuiging.

In het bijzonder bij verzoeken waar bekering een rol speelt, kunnen er ernstige twijfels rijzen met betrekking tot de oprechtheid van een bekering en dus de geloofwaardigheid van de religieuze overtuiging. In het geval van een verzoek om internationale bescherming op basis van bekering moet grondig onderzoek worden gedaan naar de omstandigheden en oprechtheid van een bekering. Paragraaf 2.1. bespreekt het toetsingskader voor de beoordeling van de geloofwaardigheid van een bekering dat door het CGVS en de RvV wordt gehanteerd in de geanalyseerde beslissingen. Paragraaf 2.2. bespreekt hoe er in de praktijk in de geanalyseerde beslissingen door het CGVS en/of de RvV invulling wordt gegeven aan dit toetsingskader.

2.1. Toetsingskader geloofwaardigheid

De beoordeling van de geloofwaardigheid van een bekering is uitzonderlijk moeilijk. De 'religious imposter,' of religieuze bedrieger, moet worden onderscheiden van een legitiem lid van een religieuze gemeenschap.²⁶ De onderliggende vraag bij de beoordeling van een bekering is anders dan tijdens een 'standaard' beoordeling van de geloofwaardigheid van verzoekers om internationale bescherming. In 'standaard' dossiers moeten Protection Officers beoordelen of zij gestelde beweringen door verzoekers als geloofwaardig accepteren in het kader van de beoordeling van de nood aan bescherming. Wanneer verzoekers *bijvoorbeeld* een gebeurtenis beschrijven van vervolging in het verleden, moeten Protection Officers vaststellen of het aannemelijk is dat deze gebeurtenis daadwerkelijk heeft plaats gevonden.²⁷ Daarentegen, bij verzoeken omwille van religieuze vervolging,

[T]he challenge is that the core assertions by applicants are matters of conscience and are not subject to objective or neutral adjudication regarding their truth or believability. An adjudicator would have to adjudicate the believability of a religion (...).

If an applicant says, "I am a Jew," an adjudicator can judge the credibility of this statement only by making an initial determination about what it means to be a Jew.

²⁵ Ilona Blumgrund, Credibility assessment of religious conversion in the asylum process: A theological analysis, *Studia Theologica – Nordic Journal of Theology*, 5 januari 2023, beschikbaar via <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0039338X.2022.2157479>

²⁶ Tuan N. Samahon, The Religion Clauses and Political Asylum: Religious Persecution Claims and the Religious Membership-Conversion Imposter Problem (2000) 88 *The Georgetown Law Journal*, p. 2215; Michael Kagan (2010), p. 1181 – 1182.

²⁷ Tuan N. Samahon (2000), p. 2215; Michael Kagan (2010), p. 1188.

This is a controversial question, and one that depends on subjective belief nearly to the same extent as a statement of religious faith.²⁸

Bij verzoeken om internationale bescherming op basis van een religieuze overtuiging wordt er daarom over het algemeen niet gekeken naar of een verklaring over een gebeurtenis aannemelijk is, maar is het onderzoek gericht op het vaststellen van de oprechtheid in een geloof van een verzoeker. Immers, als wordt aangenomen dat personen behorende tot een specifieke religie een gegronde vrees voor vervolging hebben omwille van hun geloofsovertuiging, moet worden beoordeeld of iemand daadwerkelijk tot deze religieuze groepering behoort.²⁹

Het CGVS stelt in de geanalyseerde Iraanse dossiers dat het aan verzoekers is om aannemelijk te maken dat zij overtuigd zijn van hun nieuwe godsdienst en dat deze godsdienst een essentieel onderdeel is geworden van de identiteit van verzoekers.³⁰ Het CGVS verwacht dat verzoekers die beweren te zijn bekeerd kunnen,

[U]iteenzetten om welke reden en op welke wijze het proces van bekering is geschied, alsook wat de persoonlijke betekenis van de bekering of van de nieuwe geloofsovertuiging inhoudt. De verzoeker moet gedetailleerde verklaringen kunnen afleggen van zijn algemene kennis van de geloofsleer en de geloofspraktijk en, indien van toepassing, van zijn kennis van de kerkgang en de evangeliseringsactiviteiten.³¹

[Z]eker gezien de Iraanse context, waar een andere dan de in het land algemeen gangbare geloofsovertuiging, strafbaar en maatschappelijk niet aanvaardbaar is en waar een bekering in die omstandigheden ingrijpende en verstrekkende gevolgen heeft voor de verzoeker.³²

De RvV volgt in een aantal van de geanalyseerde beslissingen woordelijk het CGVS bij het uiteenzetten van het toetsingskader voor de beoordeling van de geloofwaardigheid in bekeringszaken.³³ In andere beslissingen verwijst de RvV voor het vaststellen van de oprechtheid van een geloofsovertuiging expliciet naar het toetsingskader zoals ontwikkeld door het EU HvJ. Het EU HvJ oordeelt in de zaak Fathi dat in het kader van verzoeken om internationale bescherming wegens een vrees voor vervolging op grond van godsdienst,

[N]iet alleen rekening dient te worden gehouden met de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, maar ook met zijn godsdienstige overtuigingen en de omstandigheden waarin deze werden verworven, de wijze waarop hij zijn geloof opvat en beleeft (of het feit dat hij niet gelooft), zijn verhouding tot de dogmatische aspecten, rituelen of voorschriften van de godsdienst waartoe hij volgens zijn verklaringen behoort, of waarvan hij afstand wil nemen, het feit dat hij, in

²⁸ Michael Kagan (2010), p. 1189 – 1190.

²⁹ Ibid., p. 1208; zie ook Uwe Berlit, Harald Doerig, Opinion: Credibility Assessment in Claims based on Persecution for reasons of Religious Conversion and Homosexuality, A Practitioners Approach (2015) international Journal of Refugee Law 27 (4), p. 653 – 654.

³⁰ Zie bijvoorbeeld RvV, nr. 279.130 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022 op p. 5.

³¹ Zie bijvoorbeeld RvV, nr. 282.978, 10 januari 2023, CGVS beslissing van 17 februari 2022, p. 3.

³² Zie bijvoorbeeld RvV, nr. 279.130 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022 op p. 3 – 4.

³³ Zie bijvoorbeeld RvV, nr. 281.632, 9 december 2022, par. 4.6.

voorkomend geval, een bijzondere rol speelt bij het overbrengen van zijn geloof, alsook interacties tussen religieuze factoren en identiteits-, etnische of genderfactoren.³⁴

Volgens de RvV volgt uit de jurisprudentie van het EU HvJ dat,

[O]m de geloofwaardigheid van een bekering in het kader van een verzoek om internationale bescherming te beoordelen, moeten de volgende drie elementen worden beoordeeld:

- de omstandigheden waarin de godsdienstige overtuiging werd verworven, dit zijn de **motieven voor en het proces van bekering**;
- de verhouding tot de dogmatische aspecten, rituelen of voorschriften van de godsdienst waartoe de verzoeker volgens zijn verklaringen behoort, dit is zijn **kennis van het nieuwe geloof**;
- de wijze waarop de verzoeker **het geloof opvat en beleeft**, zoals activiteiten die hij onderneemt binnen de nieuwe geloofsovertuiging en het effect van de veranderingen.

De verklaringen van verzoekende partijen over deze drie elementen moeten in hun onderlinge samenhang gezien worden, maar ook in het licht van hun individuele situatie en persoonlijke omstandigheden. Het enkele feit dat een verzoeker interesse heeft in een andere religie is echter niet voldoende om een nood aan internationale bescherming aan te tonen. Verzoekende partijen moeten aannemelijk maken dat zij door hun interesse ook een andere godsdienst hebben, dit is een bepaalde geloofsovertuiging. Het is dus aan verzoekende partijen om aannemelijk maken dat zij door de christelijke godsdienst zijn overtuigd en dat de christelijke godsdienst een essentieel onderdeel is geworden van hun identiteit.³⁵

Volgens de RvV dringt zich dus een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling op, waarbij alle elementen die beschikbaar zijn in het dossier van verzoeker, worden betrokken. Dit zou inhouden dat de verklaringen en de feitelijke informatie die wordt overlegd over de drie bovenvermelde elementen moeten worden betrokken bij de beoordeling. Deze moeten worden gezien in hun onderlinge samenhang maar ook in het licht van verzoekers individuele situatie en persoonlijke omstandigheden.³⁶

³⁴ *Fathi*, par. 88.

³⁵ Zie *bijvoorbeeld*, RvV, nr. 282.978, 10 januari 2023, para 2.3.5.3; RvV, nr. 279.154, 21 oktober 2022, par. 3.3.4.3; RvV, nr. 278.208, 3 oktober 2022, par. 2.3.5.4; RvV, nr. 274.083, 15 juni 2022, par. 3.5; RvV, nr. 273.113, 23 mei 2022, par. 3.3.6.4; RvV, nr. 268.159, 11 februari 2022, par. 4.2; RvV, nr. 264.779, 2 december 2021, par. 2.3.3.2; RvV, nr. 264.018, 22 november 2021, par. 2.3.3.

³⁶ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 281.632, 9 december 2022, par. 4.6; RvV, nr. 269.049, 25 februari 2022, paragraaf 5.4.

2.2. Invulling van het toetsingskader door de asielinstanties

De volgende paragraaf bevat een analyse van de manier waarop er door de asielinstanties in de praktijk in Iraanse dossiers invulling wordt gegeven aan het toetsingskader voor de beoordeling van de geloofwaardigheid van een bekering. NANSEN bespreekt eerst een aantal algemene observaties. NANSEN analyseert vervolgens elk van de drie hier boven geïdentificeerde elementen en hoe de asielinstanties deze elementen beoordelen. Tenslotte gaat NANSEN in op het beperkte gebruik van nauwkeurige en actuele informatie door de asielinstanties bij de beoordeling van de oprechtheid van een religieuze overtuiging.

2.2.1. Algemene observaties

De analyse van de geselecteerde beslissingen laat in de eerste plaats zien dat het onderzoek van de asielinstanties zich niet beperkt tot een beoordeling van de oprechtheid van religieuze opvattingen. De beoordeling van de asielinstanties focust juist eerder op consistentie en coherentie van verklaringen over concrete activiteiten en gebeurtenissen die tot een risico op vervolging zouden kunnen leiden.³⁷ Daarbij wordt gefocust op observeerbare feiten, zoals bezoeken aan de kerk en in hoeverre verzoekers consistent en gedetailleerd kunnen verklaren over deze bezoeken. Deze praktijk is *bijvoorbeeld* overeenkomstig de richtlijnen van het Europees Asielagentschap voor het horen van verzoekers die stellen te vrezen voor vervolging omwille van hun religieuze overtuigingen.³⁸ Het CGVS beoordeelt *bijvoorbeeld* de consistentie van de verklaringen van een verzoeker met betrekking tot het moment van bekering, eerste bezoek aan een huiskerk, kennis van andere huiskerkleden, locaties van de huiskerk of over het bezitten van een bijbel.³⁹ In een beslissing van 21 april 2022 oordeelt het CGVS,

Bij uw eerste onderhoud verklaarde u meermaals dat u M.M. een maand na uw eerste gesprek over het christendom met F.K. leerde kennen. Tijdens uw tweede onderhoud verklaarde u dat er vier maanden tussen deze twee momenten zaten. Hiermee geconfronteerd op het einde van uw tweede onderhoud verklaarde u dat u gezegd had dat er vier maanden zat tussen het gesprek met F.K. en de eerste maal naar de huiskerk gaan. Deze bewering kan niet voldoen als rechtvaardiging. Immers bij uw derde onderhoud gaf u nog een andere versie. Deze keer zat er volgens u twee à drie maanden tussen het gesprek met F.K. over het christendom en de kennismaking met M.M. Hier nogmaals mee geconfronteerd, stelde u dat u eigenlijk niet weet hoelang het precies duurde eer u M.M. leerde kennen en dat u er gewoon een cijfer op kleefde omdat u daarnaar gevraagd werd; uiteindelijk bevestigde u uw laatste versie. Dat u steeds een andere versie van de feiten geeft overtuigt allerminst.⁴⁰

³⁷ Zie bijvoorbeeld RvV, nr. 282.975, 10 januari 2023, CGVS beslissing van 31 augustus 2022; RvV, nr. 281.632, 9 december 2022; RvV, nr. 280.321 van 18 november 2022, CGVS beslissing van 19 mei 2022; RvV, nr. 279.130 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022; RvV, nr. 279.153 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022; RvV, nr. 276.970 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022; RvV, nr. 276.961 van 2 september 2022.

³⁸ EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022) p. 62 – 63; zie ook Michael Kagan (2010), p. 1224.

³⁹ Zie bijvoorbeeld RvV, nr. 276.858 van 1 september 2022, CGVS beslissing van 21 april 2022.

⁴⁰ RvV, nr. 276.755 van 31 augustus 2022, CGVS beslissing van 15 maart 2022 op 4.

De methode die door het CGVS wordt gehanteerd, wordt in de literatuur ook wel de ‘apostasy analysis’ of ‘the Eye of the Persecutor’ test genoemd,

The eyes of the persecutor test guides credibility assessment in two critical ways. First, it keeps RSD focused on the actual criteria for refugee status and on the critical question of whether an asylum seeker is at genuine risk of persecution. Second, it redirects the essential credibility assessment toward observable and objective factors, which are more comfortable grounds for adjudication. Agents of persecution are no more capable than adjudicators of knowing what a person genuinely believes or does not believe. Instead, persecution is triggered by the associations and observable behaviors that lead the persecutor to perceive that the victim is a member of the targeted group.⁴¹

Kortom, in plaats van een beoordeling te maken van de oprechtheid van een religieuze overtuiging, wordt er een beoordeling gemaakt van de geloofwaardigheid van feitelijke gebeurtenissen die ertoe zouden kunnen leiden dat een actor van vervolging een bepaalde religieuze overtuiging aan verzoekers toeschrijft. De nadruk ligt op hoe de mogelijke actor(en) van vervolging het gedrag en de motieven van verzoekers zien.

Het EHRM stelt ook dat nationale autoriteiten een grondig en *ex nunc* onderzoek moeten verrichten naar de ernst van verzoekers religieuze overtuigingen, de manier waarop verzoekers hun geloof belijden in het land van toevlucht, hoe verzoekers van plan zijn hun geloof te belijden in het land van herkomst en in hoeverre verzoekers familie op de hoogte zijn van hun bekering. Volgens het EHRM is er sprake van een oprechte persoonlijke overtuiging wanneer deze ‘a certain level of cogency, seriousness, cohesion and importance’ behaald.⁴² Het Hof stelt echter dat het onderzoek ook een beoordeling moet inhouden van de mate waarin verzoekers kwetsbaar zijn voor vervolging en beschuldigingen van godslastering.⁴³ De asielinstanties moeten daartoe bepalen welke activiteiten daadwerkelijk zijn uitgevoerd, of deze activiteiten bekend kunnen zijn bij de autoriteiten in het land van herkomst en hoe de actor van vervolging het gedrag of de motieven van de verzoeker ziet.⁴⁴

Alhoewel de aanpak van de asielinstanties in principe correct is, overstemt de beoordeling van de geloofwaardigheid van de verklaringen van verzoekers over observeerbare, feitelijke gebeurtenissen de beoordeling van de oprechtheid van de religieuze overtuiging. De analyse van de geselecteerde beslissingen laat in de tweede plaats dan ook zien dat de asielinstanties in Iraanse dossiers niet stelselmatig een integrale beoordeling maken van de motieven voor en proces van bekering, de kennis van het nieuwe geloof en de manier waarop verzoekers hun geloof opvatten en beleven. De geselecteerde beslissingen bevatten

⁴¹ Michael Kagan (2010), p. 1222 – 1223; T. Jeremy Gunn (2003), p. 197 – 199; zie ook UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2003) p. 12, par 34 – 36; UNHCR’s Statement on the interpretation of Article 5(3) of the EU Qualification Directive regarding subsequent applications for international protection based on sur place religious conversion (2023) p. 7 – 8, par. 4.2.8. – 4.2.10; EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022) p. 18 – 19, 38; *F.G.*, par. 123, 144; zie ook *AA*, par. 40 – 43.

⁴² *M.A.M. t. Zwitserland*, nr. 29836/20 (EHRM, 26 april 2022) par. 67; *F.G.*, par. 144; zie ook *Eweida en anderen t. het Verenigd Koninkrijk*, Nr. 48420/10, 59842/10, 51671/10 en 36516/10 (EHRM, 15 januari 2013) par. 81.

⁴³ *M.A.M.*, par. 78.

⁴⁴ *AA*, par. 40 – 43.

verschillende voorbeelden van beoordelingen waarbij slechts naar één of soms twee elementen wordt gekeken. Zo beoordeelt het CGVS *bijvoorbeeld* in een beslissing van 24 februari 2022, door de RvV bevestigd op 2 september 2022, enkel de weinig kritische houding van verzoeker tegenover het Christendom, de kennismaking en toenadering van verzoeker tot het Christendom en de effectieve bekeringsdatum van verzoeker.⁴⁵ In een beslissing van 5 mei 2022 concludeert het CGVS, *bijvoorbeeld*,

Op basis van bovenstaande vaststellingen kan worden geconcludeerd dat u niet aannemelijk gemaakt heeft dat uw schoonvader miraculeus genezen is. Daar u de wonderbaarlijke genezing van uw schoonvader niet aannemelijk heeft gemaakt noch dat u aannemelijk heeft gemaakt dat jullie zelf enig geloof hechten aan deze wonderbaarlijk genezing, hetgeen voor jullie beider de aanleiding was van jullie bekering, kan er ook geen geloof meer gehecht worden aan jullie beweerde bekering tot het christendom.⁴⁶

Het zwaartepunt van het onderzoek door de asielinstanties ligt als gevolg vaak bij de beoordeling van de motieven voor en het proces van bekering. De theoretische kennis van verzoekers en de manier waarop verzoekers hun geloof opvatten en beleven worden minder gewicht toegekend in de beoordeling van de geloofwaardigheid (zie respectievelijk paragraaf 2.2.3 en 2.2.4). Bovendien ontbreekt het in de geanalyseerde beslissingen aan transparante verwijzingen naar nauwkeurige en actuele landeninformatie waaraan de verklaringen van verzoekers worden getoetst (zie par. 2.2.5).

2.2.2. Motieven voor en proces van bekering

Uit de geanalyseerde beslissingen komt naar voren dat de asielinstanties verwachten dat een verzoeker, die uit een land afkomstig is waar een bekering tot een andere dan de in het land algemeen gangbare geloofsovertuiging, strafbaar en maatschappelijk niet aanvaardbaar, een welbewuste en weloverwogen keuze maakt met betrekking tot een bekering. Het is daarom aan een verzoeker om,

[I]nzichtelijk te maken waarom hij tot die bekering is gekomen en hoe hij de bekering heeft ervaren. Het uitgangspunt in deze is niet dat er in alle gevallen van bekering een interne worsteling moet hebben plaatsgevonden voor verzoeker een nieuwe godsdienst heeft geaccepteerd. Er mag echter wel verwacht worden dat er bij de verzoeker, in de voormelde omstandigheden, sprake is van een (denk)proces waarbij hij heeft nagedacht over zijn beslissing tot bekering en de eventuele consequenties ervan, zodat hij helder kan uiteenzetten om welke reden en op welke wijze het proces van bekering is geschied, alsook wat de persoonlijke betekenis van de bekering of van de nieuwe geloofsovertuiging inhoudt, hoe de eerste kennismaking is verlopen, hoe de verzoeker zich in de nieuwe geloofsovertuiging heeft verdiept, waarom de nieuwe religie hem persoonlijk heeft geraakt en wat het hem heeft gebracht, wat het betekent om een ander geloof te hebben dan hetgeen de

⁴⁵ RvV, nr. 276.963 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 24 februari 2022.

⁴⁶ RvV, nr. 279.154 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022 op p. 6.

maatschappij (en de wet) verwacht/verlangt en op welke wijze hij daaraan invulling wil en kan geven.⁴⁷

In de geanalyseerde beslissingen stellen de asielinstanties verder dat een bekering voorafgegaan moet worden door een (moeilijke) fase van introspectie en reflectie aan de bekering, maar ook door een fase van studie. Zo hechten de asielinstanties belang aan het feit dat verzoekers *bijvoorbeeld* de Bijbel in zijn geheel lezen,

Hierbij aansluitend is het ook opvallend dat u voor uw bekering, en zelfs tot op de dag van uw tweede persoonlijk onderhoud, de Bijbel nog niet helemaal had gelezen. In Iran heeft u niet de hele Bijbel gelezen en tot op heden las u nog nooit het Oude Testament. U heeft zelfs het laatste boek van het Nieuwe Testament, de Openbaring van Johannes, ook niet gelezen. Nochtans moet bijvoorbeeld de Dag des Oordeels die in de Openbaring aan bod komt een belangrijk gegeven zijn voor u. In deze eindtijd zal er over de doden en overlevenden geoordeeld worden, zo leert ons de objectieve informatie. De idee dat u de Openbaring, en dus ook de Dag des Oordeels dat ruimschoots aan bod komt, nog niet eens heeft gelezen, is zeer bevreemdend. U als nieuwe christen wilt toch weten hoe u en uw naasten ervoor staan wanneer deze eindtijd en dag des oordeels aanbreken. Van u als bekeerling kan toch verwacht worden dat u over deze periode van bijna drie jaar op zijn minst de volledige Bijbel heeft gelezen. De Bijbel vormt de hoeksteen en houvast van uw nieuw geloof.⁴⁸

Een snelle bekering roept de nodige vraagtekens op bij de asielinstanties.⁴⁹ De asielinstanties achten een overtuigde en diepgelovige bekering niet aannemelijk als deze heeft plaatsgevonden op basis van enkel een film over het leven van Jezus Christus⁵⁰ of een mirakel.⁵¹ Een langere bekering kan daarentegen ook vraagtekens oproepen, aldus het CGVS,

Het is dan ook bijzonder vreemd dat u, gelet op uw afkeer tegenover religie en gelet op het feit dat u al van bij aanvang door had dat het met het christendom te maken had, toch nog twee maanden lang naar de vieringen bleef gaan vooraleer u zelf overtuigd geraakte van het christendom en er interesse in begon te tonen. Dat u twee maanden lang naar de huiskerk kon gaan zonder overtuigd te zijn en interesse te tonen in het christendom, waarna u nog vier maanden langer bleef gaan zonder zich te bekeren en dat op die bijeenkomsten ook nog anderen aanwezig waren die nog steeds moslim waren, kan niet overtuigen binnen de Iraanse context. Het risico dat de andere huiskerkleden hierdoor liepen is immers immens.⁵²

In de geanalyseerde beslissing hechten de asielinstanties waarde aan het feit dat verzoekers om internationale bescherming ook een zekere kennis van de motieven voor en

⁴⁷ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 283.563, 19 januari 2023, par. 4.3.2.2; RvV, nr. 282.978, 10 januari 2023, par.

2.3.5.3; RvV, nr. 278.208 van 3 oktober 2022, par. 2.3.5.4; RvV, nr. 277.525 van 16 september 2022, par. 3.6.

⁴⁸ RvV, nr. 276.971 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 3 – 4 bevestigt door de RvV in par. 4.5. op p. 13.

⁴⁹ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 283.153, 13 januari 2023, p. 4 – 5; RvV, nr. 280.321 van 18 november 2022, beslissing CGVS van 19 mei 2022 op p. 4; RvV, nr. 279.130 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022 op p. 4; RvV, nr. 276.970 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 4 bevestigt door de RvV in par. 3.4. op p. 13.

⁵⁰ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 278.038 van 28 september 2022, CGVS beslissing van 19 mei 2022 op p. 8 bevestigt door de RvV in par. 2.3.4.4.2. op p. 19.

⁵¹ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 278.208 van 3 oktober 2022, CGVS beslissing van 3 oktober 2022 op p. 6; RvV, nr. 276.970 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 4; RvV, nr. 276.961 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 31 januari 2022 op p. 6

⁵² RvV, nr. 281.140 van 30 november 2022, CGVS beslissing van 30 mei 2022 op p. 3 – 4.

het proces van bekering van de personen die bij hun eigen bekering waren betrokken. De asielinstanties vinden dat verzoekers een hoge mate van interesse en toewijding moeten tonen tegenover de nieuwe gekozen godsdienst, een verzoeker moet zich daarom informeren bij anderen over hun bekering of hun beleving van het geloof. Zeker wanneer deze persoon een kernfiguur betreft die de verzoeker tot het nieuwe geloof introduceerde.⁵³ Zo stelt de RvV in een beslissing van 18 november 2022 dat,

Gelet op de jarenlange, goede vriendschap tussen Af. en eerste verzoeker, gelet op het feit dat deze persoon eerste verzoeker klaarblijkelijk vertrouwde aangezien deze eerste verzoeker durfde in te lichten over zijn religieuze overtuigingen en te overtuigen om zich ook te bekeren tot het christendom, gelet op de verklaringen van verzoekers volgens dewelke deze persoon een cruciale rol zou hebben gespeeld in hun beider bekeringsproces en gelet op het gegeven dat het, in tegenstelling met wat verzoekers voorhouden, weldegelijk en volledig in de lijn der verwachtingen ligt dat dergelijk onderwerp het gespreksonderwerp bij uitstek zou vormen tussen twee bekeerlingen in Iran, kon redelijkerwijze van verzoekers worden verwacht dat zij het met deze persoon zouden hebben gehad over diens bekeringsproces en dat zij hierover (veel) meer gedegen informatie zouden kunnen verstrekken. Dat verzoekers beide nagenoeg niets wisten te vertellen over het bekeringsproces van Af. en over de religie en een eventuele bekering van diens vrouw en kinderen, laat dan ook niet toe nog enig geloof te hechten aan hun beweerde bekering door toedoen van deze persoon.⁵⁴

Het is niet voldoende dat een verzoeker algemene informatie kan verschaffen over de persoon via wie men in aanraking is gekomen met het nieuwe geloof. Een verzoeker wordt verwacht specifiek over de bekering van deze persoon te kunnen verklaren,

Vooreerst merkt de Raad op dat waar verzoekende partij in haar verzoekschrift stelt dat zij veel informatie over M. heeft gegeven en vervolgens citeert uit de notities van haar persoonlijk onderhoud, deze informatie evenwel geen betrekking heeft op de bekering van M. Dat zij deze zaken wist, doet dan ook geen enkele afbreuk aan de vaststelling in de bestreden beslissing dat zij, die stelt via M. in contact te zijn gekomen met het christendom, nauwelijks iets weet over de bekering van M.⁵⁵

NANSEN merkt afsluitend op dat de asielinstanties het belangrijk vinden dat verzoekers om internationale bescherming hun afkeer van hun oude geloof kunnen concretiseren⁵⁶ als ook een kritische inhoudelijke reflectie aan de dag brengen ten aanzien van het nieuwe geloof.⁵⁷ De Raad acht het merkwaardig wanneer verzoekers geen enkel punt kunnen identificeren waarmee zij het moeilijk hebben in het nieuwe geloof, zeker wanneer er parallellen zijn tussen het oude en het nieuwe geloof.⁵⁸ Het CGVS oordeelt in een beslissing van 31 augustus 2022, bijvoorbeeld,

⁵³ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 283.563, 19 januari 2023, p. 4; RvV, nr. 279.153 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022 op p. 6 bevestigt door de RvV in par. 3.3.4.3., p. 20; RvV, nr. 278.208 van 3 oktober 2022, CGVS beslissing van 19 mei 2022 op p. 4 bevestigt door de RvV in par. 2.3.5.5.1 op p. 14.

⁵⁴ RvV, nr. 280.321 van 18 november 2022, par. 5.5, p. 26.

⁵⁵ RvV, nr. 278.237 van 3 oktober 2022, par. 2.2.5.2.

⁵⁶ RvV, nr. 281.632, 9 december 2022, CGVS beslissing van 30 juni 2022 op p. 3.

⁵⁷ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 277.825 van 23 september 2022, CGVS beslissing van 17 maart 2022 op p. 4 bevestigt door de RvV in par. 2.3. op p. 19; RvV, nr. 276.963 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 24 februari 2022 op p. 3 bevestigt door de RvV in par. 2.2.6. op p. 7; RvV, nr. 276.585 van 1 september 2022, CGVS beslissing van 21 april 2022 op p. 8.

⁵⁸ RvV, nr. 283.153, 13 januari 2023, p. 13.

Zo stelde u dat u zich van de islam afkeerde nadat u verschillende boeken gelezen had en programma's bekeken had waarin de Koran geanalyseerd werd. (...) Door de vele tegenstrijdigheden in de Koran, keerde u zich van de islam af. Toen u later tijdens uw bekeringsproces de huiskerk bezocht, ging u verder op de ingeslagen weg. U ergerde zich eraan dat mannen en vrouwen in de islam geen gelijke rechten hebben. U schreef ook zelf teksten over de rol van de vrouw in de Koran. (...) U schreef deze teksten om de nieuwkomers in jullie huiskerk te wijzen op de inconsistenties binnen de islam, zodat ze aan het twijfelen zouden gaan. In het licht van uw uitgesproken stellingname over de ondergeschikte positie van de vrouw in de islam, is het bijzonder bevreemdend om te bemerken dat u daar waar het christendom betreft nog niet over heeft nagedacht. Wanneer u geconfronteerd wordt met de erfzonde en met een vrouwenonvriendelijke passage uit het boek Korintiërs, stelt u plots dat u een nieuwe christen bent en dat u dat specifieke stuk van de Bijbel nog nergens bent tegengekomen. U voegde hier nog aan toe dat de geciteerde passage misschien het Oude Testament betrof en dat u zich wat betreft op de rol van de vrouw in het christendom baseert op wat u ziet in de maatschappij, waar vrouwen evenveel rechten hebben als mannen. Deze uitspraken doen de wenkbrauwen fronsen. Nog daargelaten dat u het boek Korintiërs in het Oude Testament situeert terwijl het om een boek uit het Nieuwe Testament gaat, is uw desinteresse voor wat de Bijbel te zeggen heeft over de positie van de vrouw immers ook weinig coherent met uw uitgesproken stellingname daar waar het de Koran betreft. Dat u, die zich afkeerde van de islam af nadat u meerdere inconsistenties aantrof in de Koran en die zelf teksten schreef waarin u de ondergeschikte rol van de vrouw in de Koran aan de kaak stelde (cf. supra) - zonder enige kritische inhoudelijke reflectie net dat ene onderwerp naast u neerlegt waarmee u in de islam zoveel moeite had, mag op zijn minst verbazen en plaatst aldus het nodige voorbehoud bij de door u beweerde oprechte bekering naar het christendom.⁵⁹

In de literatuur wordt aangegeven dat de volgende elementen relevant kunnen zijn voor de beoordeling van het proces van bekering;

- Redenen of oorzaak voor een bekering,
- Ontevredenheid over of kritiek op de vorige religie,
- De snelheid waarmee men zich bekeerd heeft,
- De voorbereiding op een bekering,
- Op welke wijze er invulling is gegeven aan de bekering,
- De reacties van familie en vrienden op de bekering of in hoeverre familie en vrienden betrokken waren bij de bekering.⁶⁰

De analyse van de geselecteerde beslissingen laat zien dat de asielinstanties deze elementen inderdaad meenemen bij de beoordeling van de motieven voor en het proces van bekering. Echter, de beoordeling van de asielinstanties vindt plaats aan de hand van een bepaald soort stereotype gelovige en de vele aannames die daar uit voortvloeien zijn niet onderbouwd door enig bewijs. De asielinstanties preciseren niet op basis van welke nauwkeurige en actuele landeninformatie verwacht mag worden dat een verzoeker, die zich stelt bekeert te hebben, de Bijbel in zijn geheel moet hebben gelezen of over gedetailleerde kennis zou moeten beschikken over de persoon die hen bekeerd heeft.

⁵⁹ RvV, nr. 282.975, 10 januari 2023, beslissing van het CGVS van 31 augustus 2022 op p. 6.

⁶⁰ Zie Uwe Berlit, Harald Doerig (2015), p. 653 – 655 – 657.

2.2.3. Theoretische kennis

Zoals al eerder opgemerkt, ligt het zwaartepunt van de beoordeling van de asielinstanties in de geanalyseerde beslissingen bij het onderzoek naar de motieven voor en het proces van bekering. In de geselecteerde beslissingen neemt de toetsing van de theoretische kennis van verzoekers om internationale bescherming geen centrale rol in. In aantal beslissingen wordt een gebrekkige kennis in overweging genomen en draagt het bij aan de algehele ongelooftwaardigheid van de oprechtheid van een bekering.⁶¹ In andere beslissingen oordelen de asielinstanties juist dat kennis van een bepaalde godsdienst niet noodzakelijk betekent dat een verzoeker daarmee een oprechte geloofsovertuiging kan aantonen. In een beslissing van 20 december 2022 stelt het CGVS over de beperkte kennis van een verzoeker,

Dat u over enige, beperkte kennis over het christendom beschikt toont op zich hoogstens aan dat u zich in het verleden mogelijk hebt geïnteresseerd in het christendom en daartoe gelezen hebt dan wel dat u zich heeft ingespannen om enige kennis over het christendom te vergaren in het kader van uw verzoek om internationale bescherming. Enkel hieruit kan echter de oprechtheid van uw bekering niet blijken. Het enkele feit dat u mogelijk interesse hebt in een andere religie hetgeen blijkt uit uw beperkte kennis, is echter niet voldoende om een nood aan internationale bescherming aan te tonen. U moet aannemelijk maken dat u door uw interesse ook een andere godsdienst heeft, dit is een bepaalde geloofsovertuiging. Het is dus aan u om aannemelijk maken dat u door de christelijke godsdienst bent overtuigd en dat de christelijke godsdienst een essentieel onderdeel is geworden van uw identiteit.⁶²

De RvV lijkt het CGVS te volgen in de redenering dat kennis over het Christendom niet voldoende is voor het aantonen van een oprechte bekering,

Verzoekende partijen merken op dat hun kennis over het christendom niet als belangrijk element wordt gezien om de oprechtheid van hun bekering te beoordelen. Hoewel het kunnen afleggen van verklaringen over hun algemene kennis van de geloofsleer en de geloofspraktijk en, indien van toepassing, van hun kennis van de kerkgang en de evangeliseringsactiviteiten, wel degelijk relevant is bij de beoordeling van hun bekering, kunnen deze elementen – die ook door zelfstudie of door overdracht door derden gekend kunnen zijn – op zich niet volstaan om de oprechtheid van hun bekering tot het christendom aan te tonen.⁶³

Het is positief dat de asielinstanties in de geanalyseerde beslissingen lijken te erkennen dat er geen doorslaggevend gewicht mag worden toegekend aan (een gebrekkige) theoretische kennis.⁶⁴ Toch valt op dat de asielinstanties weinig of geen rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van een verzoeker wanneer de theoretische kennis ter sprake

⁶¹ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 278.039 van 28 september 2022, CGVS beslissing van 30 mei 2022 op p. 4; RvV, nr. 276.971 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 4 bevestigd door de RvV in par. 4.5. op p. 15; RvV, nr. 276.970 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 5.

⁶² RvV, nr. 283.563, 19 januari 2023, p. 5 en bevestigd door de RvV in par. 4.3.2.2.

⁶³ RvV, nr. 278.208 van 3 oktober 2022, par. 2.3.5.5.4 op p. 19.

⁶⁴ Michael Kagan (2010), p. 1213.

komt in een beslissing.⁶⁵ De theoretische kennis van verzoekers om internationale bescherming over de dogmatische aspecten, rituelen of voorschriften van een godsdienst kan zeer verschillend zijn.⁶⁶ Een toewijding aan een nieuwe geloof vertaald zich niet altijd in een diepgaand begrip of gedetailleerde kennis van dat geloof.⁶⁷ Bij de beoordeling van de theoretische kennis moet daarom rekening worden gehouden met de individuele omstandigheden van de verzoeker. De kennis van een religie kan sterk afhangen van verzoekers sociale en economische omstandigheden, hun educatieve achtergrond alsook hun leeftijd of gender.⁶⁸ Volgens het Europees Asielagentschap kan de kennis ook afhangen van de rol van verzoekers binnen hun religieuze gemeenschap, in hoeverre verzoekers religieus onderwijs hebben genoten of hoe lang verzoekers al bekeerd zijn.⁶⁹ Bovendien kan het gedetailleerd verklaren over doctrine worden belemmerd door verschillen in cultuur en taal tussen verzoekers en Protection Officers. Gedetailleerde verklaringen kunnen ook verloren gaan in de vertaling door een tolk die onvoldoende bekend is met het geloof van verzoekers, een tolk die het nalaat significante details te vertalen en/of het gebruik van bepaalde woorden die zich niet goed laten vertalen in de moedertaal van verzoekers.⁷⁰

Opmerkelijk is het feit dat de asielinstanties in de geanalyseerde beslissingen stellen dat verzoekers een goede kennis en/of kritische houding ten opzichte van het nieuwe geloof moeten aantonen omwille van het hoge niveau van repressie in Iran.⁷¹ Het gebrek aan een onderbouwing van deze gestelde verwachtingen met betrekking tot theoretische kennis van verzoekers is wederom opvallend. UNHCR stelt namelijk juist dat een hoog niveau van repressie een impact kan hebben op de manier waarop verzoekers een religie kunnen bestuderen of belijden. Ook als zij hun geloof kunnen belijden, kan het zijn dat zij niet worden begeleid door gekwalificeerde leiders.⁷² Dat is zeker het geval in Iran waar de leiders van huiskerken zich veelal beroepen op een informele opleiding,

Non-traditional groups and house-churches, however, have to rely on more informal training. The targeting of church leaders, either by imprisonment or forced emigration, has resulted in a lack of experienced teachers remaining in the country. Christian media and Internet outreach tries to address this deficiency, but the growth and discipleship of the church in Iran has undoubtedly been hindered through state oppression and interference.⁷³

⁶⁵ Zie bijvoorbeeld RvV, nr. 282.978, van 10 januari 2023, CGVS beslissing van 27 juni 2022, p. 5 & 10.

⁶⁶ EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022) p. 35.

⁶⁷ T. Jeremy Gunn (2003), p. 201; Douglas McDonald (2016), p. 141.

⁶⁸ UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004) p. 10, par 28.

⁶⁹ EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022) p. 37.

⁷⁰ Douglas McDonald (2016), p. 141 – 142; All Party Parliamentary Group for International Freedom of Religion or Belief, Feeling Persecution: Asylum Claims in the UK on Religious Freedom Grounds, 2016, 29 – 30; zie bijvoorbeeld ook NANSSEN, Katrijn Maryns, Taalvariëaties in de asielprocedure, januari 2019, beschikbaar via <https://nansen-refugee.be/nl/2019/01/10/k-maryns-taalvariëaties-in-het-asielprocedure-concept-nota/>; Katrijn Maryns, Versluierde meertaligheid in de Belgische asielprocedure. In Jürgen Jaspers (Ed.), *De klank van de stad. Stedelijke meertaligheid en interculturele communicatie*, 2009, p. 81–101 (Leuven: Acco).

⁷¹ Zie bijvoorbeeld RvV, nr. 282.975 van 10 januari 2023; RvV, nr. 280.321 van 18 november 2022.

⁷² UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004), p. 11, par 30; Douglas McDonald (2016), p. 141 – 143.

⁷³ Open Doors: World Watch research, Iran Full Country Dossier, januari 2023, p. 41; Zie ook DFAT Country Information Report Iran, April 2020, par. 3.51, beschikbaar via <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-iran.pdf>; Landinfo, Report Iran: Christian converts and house churches (1) – prevalence and conditions for religious practice, November 2017, beschikbaar via <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/04/Iran-Christian-converts-and-house-churches-1-prevalence-and-conditions-for-religious->

2.2.4. Beleving van het geloof

De beoordeling van de motieven en proces van bekering door de asielinstanties leidt over het algemeen tot de conclusie dat er een negatieve indicatie bestaat wat betreft de geloofsactiviteiten in België. Er wordt dan aangenomen dat de geloofsactiviteiten een louter opportunistisch en bedrieglijk karakter zouden hebben,

De voormelde vaststellingen volstaan om te besluiten dat geen geloof kan worden gehecht aan verzoekers beweerde bekering tot het christendom in Iran, aan de concrete, hieruit voortgesproten problemen en aan de hieruit voortvloeiende, door verzoeker aangehaalde, vrees voor vervolging. De bestreden beslissing kon hieruit terecht besluiten dat, gezien verzoeker kennelijk ongeloofwaardige verklaringen aflegt over zijn beweerde bekering tot het christendom, zijn religieuze activiteiten in België klaarblijkelijk niet zijn ingegeven door een oprechte en diepgewortelde religieuze overtuiging doch een louter opportunistisch karakter hebben.⁷⁴

De asielinstanties gaan slechts in een aantal van de geanalyseerde beslissingen nog over op een beoordeling van de geloofsbeleving van een verzoeker.⁷⁵ Zo oordeelt de RvV in een beslissing van 3 oktober 2022 over de geloofsbelijdenis van een verzoeker in Iran,

De Raad is vooreerst van oordeel dat het in het licht van de vervolging van christenen in Iran – verzoekende partij citeert in haar verzoekschrift zelf uitvoerig informatie waaruit “een reële repressie van opposanten van het regime en christenen” door de Iraanse autoriteiten blijkt – wel degelijk uiterst onvoorzichtig is dat verzoekende partij voortdurend een kruisje zou gedragen hebben sinds het moment waarop haar het verlossingsgebed werd voorgelezen. Dat zij het verborgen hield onder haar kleding, neemt niet weg dat zij zich niettemin blootstelde aan het risico dat haar bekering ontdekt zou worden door de Iraanse autoriteiten telkens wanneer zij zich met dit kruisje in het openbare leven begaf.⁷⁶

Uit een aantal van de geanalyseerde beslissingen komt naar voren dat de asielinstanties er belang aan hechten dat een nieuwe religie het leven van verzoekers beheerst.⁷⁷ Er mag van verzoekers die claimen zich bekeerd te hebben echter niet verwacht worden dat zij een niet-aflaatbare toewijding aan het nieuwe geloof aantonen. De manier waarop verzoekers een

[practice.pdf](#); Danish Immigration Service, Update on the Situation of Christian Converts in Iran, juni 2014, beschikbaar via

https://www.ecoi.net/en/file/local/1038385/1226_1403600474_rapportiranffm10062014ii.pdf Norway: Landinfo - Country of Origin Information Centre, *Iran: On Conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures*, February 2013, p. 20 -21, beschikbaar via <https://www.refworld.org/docid/519c99d14.html>

⁷⁴ RvV, nr. 281140, 30 november 2022, par. 2.3 op p. 10; Zie *bijvoorbeeld* ook RvV, nr. 279.132 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 28 april 2022 op p. 6 bevestigd door de RvV in par. 2.3., p. 16; RvV, nr. 278.237 van 3 oktober 2022, CGVS beslissing van 24 maart 2022 op p. 5 bevestigd door de RvV in par. 2.2.13. op p. 11; RvV, nr. 277.825 van 23 september 2022, CGVS beslissing van 17 maart 2022 op p. 10.

⁷⁵ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 279.131 van 21 oktober 2022, beslissing CGVS van 28 april 2022; RvV, nr. 277.825 van 23 september 2022, CGVS beslissing van 17 maart 2022; RvV, nr. 278.038 van 28 september 2022, CGVS beslissing van 19 mei 2022 op p. 9.

⁷⁶ RvV, nr. 278.237 van 3 oktober 2022, CGVS beslissing van 24 maart 2022 op p. 3 bevestigd door RvV in par. 2.2.8.2. op p. 9.

⁷⁷ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 282.978 van 21 oktober 2022, beslissing CGVS van 27 juni 2022 op p. 4; RvV, nr. 276.971 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari; RvV, nr. 276.970 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022;

geloof opvatten en/of beleven hoeft niet volledig in overeenstemming te zijn met de orthodoxe opvattingen binnen dat specifieke geloof. Verzoekers kunnen hun eigen interpretatie geven aan religieuze teksten. De manier waarop verzoekers hun geloof belijden kan dus ook afwijken van gevestigde religieuze tradities, zij kunnen bijvoorbeeld bewust of onbewust bepaalde nieuwe tradities incorporeren en andere oude tradities nog even aanhouden.⁷⁸ Religies focussen juist vaak op de tegenstrijdige impulsen van de mens en op het verbeteren van jezelf.⁷⁹ De volgende overwegingen van de asielinstanties stellen dan ook te hoge verwachtingen wat betreft de opvattingen van verzoeker,

Gevraagd wat u er zelf van vindt dat het baha'ïsme de islam als een goddelijke religie ziet, antwoordt u dat u het nog steeds heel moeilijk hebt met dit aspect en u het nog niet heeft kunnen aanvaarden. Hoewel u aanhaalt dit te willen aanvaarden, bekent u ook dat u dit nog niet met medegelovigen heeft besproken. Gevraagd waarom u dit niet besprak met bijvoorbeeld A.M., die ook afkomstig is uit Iran, verklaart u plots dat u dit wel met hem heeft besproken. Echter weet u niet hoe A. het voor elkaar heeft gekregen om zijn standpunt over de islam te veranderen. Wanneer u de vraag wordt gesteld hoe belangrijk het is in het bahai geloof om de islam als een goddelijke religie te zien antwoordt u dat het weldegelijk van belang is en dat je niet naar de islam kan kijken met een afkeurende blik want dan kan je nooit je doel bereiken. Het is vreemd dat u zich als bahai beschouwt terwijl u beseft dat u uw visie over de islam nog moet bijschaven om het bahai geloof te kunnen beleven. Dat u deze twijfels over de islam als goddelijke religie bovendien niet bespreekt met uw medegelovigen en andere Iraniërs om te zien hoe zij dit hebben ervaren of hoe u hier zou kunnen aan werken plaatst ernstige vraagtekens bij uw eigen oprechte geloofsovertuiging.⁸⁰

Waarop de RvV bevestigt,

Gezien uit de door verzoekers neergelegde informatie (Ibid.) blijkt dat het concept van de 'progressieve openbaring', dat stelt dat alle religies één zijn en voortkomen uit dezelfde bron, een kernprincipe is van het bahai'ïsme, kan van verzoekster redelijkerwijze worden verwacht dat zij op een coherente en consistente wijze kan toelichten hoe zij omgaat met haar afkeer van de islam in het licht van het nieuwe geloof en welke stappen zij onderneemt om hieraan te werken, quod non.⁸¹

Er bestaat als zodanig dan ook geen objectieve opvatting van een geloof.⁸² De kennis en het belijden van een geloof mag dan ook niet worden beoordeeld aan de hand van de maatstaf van 'wat personen in een gelijkaardige situatie in het westen weten en welke geloofsactiviteiten zij ondernemen.' De beoordeling van de beleving van een geloof door verzoekers om internationale bescherming vraagt om culturele sensitiviteit en een begrip van legitieme variaties op een geloofsbelijdenis.⁸³

NANSEN merkt afsluitend op dat, alhoewel een bekering in eerste instantie ongeloofwaardig kan worden bevonden en geloofsactiviteiten veeleer opportunistisch en bedrieglijk, bekering

⁷⁸ Tuan N. Samahon (2000), p. 2223; Zie ook Michael Kagan (2010), p. 1220 – 1221; Douglas McDonald (2016), p. 143 – 144.

⁷⁹ Michael Kagan (2010), p. 1219.

⁸⁰ RvV, nr. 279.132 van 21 oktober 2022, beslissing CGVS van 28 april 2022 op p. 5.

⁸¹ RvV, nr. 279.132 van 21 oktober 2022, par. 2.3., p. 15.

⁸² T. Jeremy Gunn (2003), p. 189 – 215.

⁸³ Michael Kagan (2010), p. 1221; Douglas McDonald (2016), p. 144.

een proces blijft. Wat er ook zij van de aanvankelijke aantrekkingskracht tot het Christendom, moet in overeenstemming met de jurisprudentie van de RvV en het EHRM de meest recente staat van de overtuigingen van verzoekers om internationale bescherming worden beoordeeld. Zo heeft de RvV in een beslissing van 25 februari 2022 in een Irakees dossier geoordeeld dat,

“Hoewel de aanvankelijke aantrekkingskracht van verzoeker tot het christendom verband zou hebben gehouden met zijn beschermingsverzoek en verzoekers bekering in het verleden als niet oprecht en opportunistisch werd aanzien, kan niet worden uitgesloten dat het na verloop van tijd een persoonlijke overtuiging is geworden. Het afzweren van de islam, de bekering tot het christendom en het aannemen van christelijke overtuigingen, zijn een evoluerend proces waardoor de huidige staat van de overtuigingen van verzoeker moet worden beoordeeld in plaats van de eerdere.”⁸⁴

Het EHRM heeft in haar jurisprudentie ook gesteld dat zij rekening houdt met hoe de activiteiten van een verzoeker zich over de tijd hebben geëvolueerd. Het Hof hecht er waarde aan wanneer activiteiten in de loop der tijd belangrijker zijn geworden en een meer prominente plaats hebben ingenomen in het leven van een verzoeker om internationale bescherming.⁸⁵

2.2.5. Nauwkeurige en actuele informatie

Zoals opgemerkt in de voorgaande paragrafen, is het beperkte gebruik van nauwkeurige en actuele landeninformatie door de asielinstanties in de geanalyseerde beslissingen opmerkelijk. Het vereiste om rekening te houden met alle relevante feiten op basis van nauwkeurige en actuele informatie uit verschillende bronnen vloeit voort uit de samenwerkingsplicht die op de asielinstanties rust, nationale en Europese wetgeving en de jurisprudentie van het EHRM.

2.2.5.1. Samenwerkingsplicht - bewijslast

Er wordt ter herinnering gebracht dat de procedure voor het CGVS geen proces op tegenspraak is. Het is dan ook niet de taak van een Protection Officer van het CGVS om een verzoek om internationale bescherming te betwisten dan wel te streven naar het identificeren van indicatoren die zouden kunnen wijzen op een gebrek aan geloofwaardigheid of een gebrek aan een nood aan bescherming. Integendeel, er wordt van de Protection Officer verwacht dat deze samenwerkt met verzoekers.⁸⁶

Het UNHCR Handboek stelt dat de bewijslast in principe op een verzoeker rust. De situatie van een verzoeker om internationale bescherming is echter dermate uniek, zij zullen immers vaak hun verklaringen niet kunnen staven aan de hand van documenten of ander bewijs, dat er in het Vluchtelingenrecht sprake is van een ‘shared duty to ascertain and evaluate all relevant facts.’ UNHCR redeneert,

⁸⁴ RvV, nr. 269.049, 25 februari 2022, paragraaf 5.5.

⁸⁵ AA, par. 42; *S.F. en anderen t. Zweden*, nr. 52077/10 (EHRM, 15 mei 2012) par. 68. Zie ook EUAA, Practical Guide on Interviewing Applicants with Religion-based Asylum Claims (2022) p. 64 – 65.

⁸⁶ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum Systems: Full Report, mei 2013, p. 37, beschikbaar via <https://www.refworld.org/docid/519b1fb54.html>

Hoewel de bewijslast dus in principe bij de aanvrager ligt, **wordt de plicht alle relevante feiten vast te stellen en te beoordelen gedeeld door de aanvrager en de beoordelaar**. In bepaalde gevallen kan het zelfs voorkomen dat de beoordelaar alle mogelijke middelen moet inzetten om het benodigde bewijs te leveren ter onderbouwing van de aanvraag. Zelfs dergelijk onafhankelijk onderzoek leidt echter niet altijd tot resultaat en sommige verklaringen zijn nu eenmaal niet te bewijzen. In dergelijke gevallen, als het verhaal van de aanvrager geloofwaardig voorkomt en er geen goede reden is om het tegendeel aan te nemen, moet hem het voordeel van de twijfel worden toegekend.⁸⁷

De gedeelde bewijslast, ofwel samenwerkingsplicht, is momenteel neergelegd in artikel 4 lid 1 van de Kwalificatierichtlijn⁸⁸ dat stelt dat bij de beoordeling van de feiten en omstandigheden de lidstaat tot taak heeft om de relevante elementen van het verzoek in samenwerking met de verzoeker te beoordelen. Artikel 4 lid 1 van de Kwalificatierichtlijn is neergelegd in artikel 48/6 paragraaf 1 van de Vreemdelingenwet,

De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. **De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.**

Volgens UNHCR betekent de 'shared duty to ascertain and evaluate all relevant facts' dat de verzoeker en de asielinstanties met name samenwerken in de fase waarin de feiten worden verzameld en vastgesteld. De samenwerking houdt, onder andere, in dat de verzoeker en de asielinstanties een gemeenschappelijk doel nastreven. Dat gemeenschappelijke doel is het verzamelen van zoveel mogelijk relevante informatie om een zo solide mogelijke basis te vormen voor de beoordeling van de geloofwaardigheid van de beweerde materiële feiten en de nood aan internationale bescherming.⁸⁹

UNHCR stelt specifiek dat de samenwerkingsplicht betekent dat de asielinstanties,

- 1) informatie moeten geven en de verzoeker van richtlijnen moeten voorzien over hoe een verzoek om internationale bescherming gestaafd kan worden en hoe de verzoeker zelf aan de samenwerkingsplicht kan voldoen,
- 2) de verzoeker moeten ondersteunen en richting geven door het stellen van gepaste vragen tijdens het persoonlijk onderhoud,
- 3) de verzoeker de kans moeten geven om eventuele nadelige geloofwaardigheid bevindingen op te helderen en ten slotte,

⁸⁷ UNHCR, Handboek inzake de procedures en criteria voor het vaststellen van de vluchtelingenstatus en richtlijnen inzake internationale bescherming op grond van het verdrag van 1951 en het protocol betreffende de status van vluchtelingen, UN Doc HCR/1P/4/ENG/REV.3 (1979, heruitgave 2019), paragraaf 196, beschikbaar via <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=602a5ab14>; UNHCR, Note on Burden and Standard of Proof in Refugee Claims, 16 December 1998, par. 6, beschikbaar via <https://www.refworld.org/docid/3ae6b3338.html>

⁸⁸ Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking), 20 december 2011, OJ L 337/9, beschikbaar via <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011L0095>

⁸⁹ UNHCR, Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum Systems (2013), p. 104.

4) alle beschikbare middelen moeten gebruiken om relevant bewijs te verzamelen, inclusief waar nodig ter ondersteuning van het verzoek om internationale bescherming.⁹⁰

De betekenis die door UNHCR wordt gegeven aan de samenwerkingsplicht wordt onderschreven door de jurisprudentie van het EU HvJ en het EHRM. Zo overweegt het EU HvJ in het arrest *M.M.*⁹¹ dat de beoordeling van de feiten en omstandigheden in werkelijkheid in twee onderscheiden fasen plaats vindt. De eerste fase ziet op het vaststellen van de feiten en de tweede fase ziet op de beoordeling van die feiten in rechte (of er voldaan is aan de voorwaarden voor het verkrijgen van het vluchtelingenstatuut). Artikel 4 lid 1 van de Kwalificatierichtlijn ziet op de eerste fase van het onderzoek, namelijk de vaststelling van de feiten. Volgens het EU HvJ moet een lidstaat voor het bepalen van de relevante elementen samenwerken met verzoekers om internationale bescherming,

Concreet houdt deze op de lidstaat rustende samenwerkingsplicht dus in dat, indien de door de verzoeker om internationale bescherming aangevoerde elementen om welke reden ook **niet volledig, actueel of relevant zijn, de betrokken lidstaat in deze fase van de procedure actief met de verzoeker moet samenwerken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven**. Bovendien heeft een lidstaat mogelijkerwijze gemakkelijker toegang tot bepaalde soorten documenten dan de verzoeker.⁹²

Deze uitlegging van de samenwerkingsplicht vindt steun in het huidige artikel 10 lid 3 onder b) van de Procedurerichtlijn⁹³ dat stelt dat lidstaten nauwkeurige en actuele informatie moeten verzamelen over de algemene situatie in de landen van oorsprong en, waar nodig, de landen van doorreis.⁹⁴

Uit de vaste jurisprudentie van het EHRM volgt dat het *in principe* aan een verzoeker is om het bewijs in verband met zijn individuele omstandigheden aan te voeren ter ondersteuning van het bestaan van een reëel risico te worden blootgesteld aan een behandeling in strijd met het verbod op foltering ofwel artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM). Het Hof erkent echter dat het voor verzoekers moeilijk, zo niet onmogelijk, kan zijn om dergelijk bewijs te leveren. De bewijslast mag dan ook niet tot gevolg hebben dat de bescherming geboden door artikel 3 EVRM ineffectief wordt.⁹⁵ De jurisprudentie van het EHRM ondersteunt het standpunt van UNHCR dat de samenwerkingsplicht inhoudt dat nationale instanties alle beschikbare middelen moeten gebruiken om relevant bewijs te verzamelen.

Zo stelt het EHRM dat de nationale instanties die een verzoek om internationale bescherming beoordelen gemakkelijker toegang hebben tot informatie over de veiligheids- en mensenrechtensituatie in een land van herkomst. Het EHRM oordeelt dan ook dat de

⁹⁰ *Ibid.*, p. 105.

⁹¹ *M.M. against the Minister for Justice, Equality and Law reform in Ireland*, nr. C-277/11 (EU HvJ, 22 november 2012).

⁹² *M.M.*, par. 64 – 66.

⁹³ Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking), 29 juni 2013, OJ L 180/60, beschikbaar via <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0032>

⁹⁴ *M.M.*, par. 67.

⁹⁵ *J.K. en anderen t. Zweden*, nr. 59166/12 (EHRM, 23 augustus 2016) par. 91 – 98; *F.G.*, par. 120 – 127; Zie ook EHRM, *M.A. t. België*, nr. 19656/18, 27 oktober 2020, par. 80, 94 – 95.

instanties deze informatie zelf moeten verzamelen.⁹⁶ Wanneer nationale instanties op de hoogte zijn van feiten die erop wijzen dat een persoon mogelijks zal worden blootgesteld aan een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM, is er zelfs sprake van een omkering van de bewijslast en moet er door de nationale instantie een beoordeling van het risico bij terugkeer ambtshalve of op eigen initiatief worden gemaakt. In het bijzonder is er sprake van een verplichting tot een ambtshalve toetsing wanneer een persoon behoort tot een groep waarvan algemeen bekend is dat zij systematisch worden blootgesteld aan foltering of onmenselijke behandelingen.⁹⁷

Landeninformatie, essentieel voor de beoordeling van een nood aan bescherming, is een vorm van relevant bewijs dat door de nationale asielinstanties op eigen initiatief moet worden verzameld om aan de samenwerkingsplicht te voldoen. Het CGVS beschikt immers over een gespecialiseerde onderzoeksdienst voor informatie over landen van herkomst, Cedoca,⁹⁸ en heeft zodoende gemakkelijker toegang tot landeninformatie. De landeninformatie die wordt verzameld door Cedoca moet door de Protection Officer van het CGVS vervolgens worden beoordeeld op bewijswaarde in het licht van de criteria voor het verkrijgen van het vluchtelingenstatuut of subsidiaire bescherming en de omstandigheden van het individuele geval. De beoordeling van de bewijswaarde van de landeninformatie vindt plaats aan de hand van gemeenschappelijke kwaliteitsstandaarden die volgen uit de Procedurerichtlijn en de vaste jurisprudentie van het EHRM.

Bij de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet rekening worden gehouden met alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast, aldus artikel 48/6, §5, onder a) van de Vreemdelingenwet. Daartoe moet overeenkomstig artikel 10 lid 3 onder b) van de Procedurerichtlijn *nauwkeurige* en *actuele* informatie uit verschillende bronnen worden verzameld. Artikel 10 lid 3 onder b) van de Procedurerichtlijn werd niet omgezet in Belgische wetgeving. Deze bepaling kent echter rechtstreekse werking nu de verplichting die uit artikel 10 lid 3 onder b) van de Procedurerichtlijn voortvloeit voldoende nauwkeurig, duidelijk en onvoorwaardelijk is en geen aanvullende maatregelen eist.⁹⁹

Artikel 10 lid 3 onder b) van de Procedurerichtlijn ziet op de kwaliteitsstandaarden voor het gebruik van landeninformatie.¹⁰⁰ Dat een beslissing moet steunen op voldoende *nauwkeurige* informatie, houdt in dat de informatie **relevant** moet zijn. De informatie moet specifiek zien op individuele omstandigheden van de verzoeker om internationale bescherming. Het moet gebaseerd zijn op vragen die geworteld zijn in de juridische concepten van het vluchtelingenrecht en de rechten van de mens dan wel op vragen die zijn voortgekomen uit de verklaringen van een verzoeker. De vereiste van *actuele* informatie ziet op het feit dat de informatie waar een beslissing op steunt zo **up-to-date** mogelijk moet zijn:

⁹⁶ J.K., par. 98.

⁹⁷ F.G., par. 127; zie ook *Hirsi Jamaa en anderen* t. Italië, nr. 27762/09, (EHRM, 23 februari 2012), par 131 – 133; *M.S.S.* t. Griekenland en België, nr. 30696/09 (EHRM, 21 januari 2011), par. 359, 366.

⁹⁸ Cedoca | CGVS

⁹⁹ *Van Gend & Loos tegen Nederlandse Administratie der Belastingen*, zaak nr. 26/62 (EU HvJ, 5 februari 1963); Zie ook [EUR-Lex - I14547 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹⁰⁰ Voor een uitgebreide analyse van kwaliteitsstandaarden voor het gebruik van landeninformatie, zie Femke Vogelaar, *Country of Origin Information: The Essential Foundation for Fair and Credible Guidance for Decision-making on International Protection Needs* (VU Universiteit Amsterdam, 2020).

het moet een reflectie zijn van de situatie in een land van oorsprong op het moment van de beslissing. Dat de beslissing steunt op informatie uit *verschillende soorten bronnen* garandeert dat er verschillende perspectieven worden mee gewogen zodoende er een **accuraat** beeld wordt verkregen van de situatie in een land van herkomst. Daarbij is het **gebruik van primaire bronnen** van belang: bronnen die als eerste gerapporteerd hebben over een gebeurtenis. Voor het gebruik van de informatie in een beslissing moet het beoordeeld zijn op **betrouwbaarheid**. Wie publiceerde de informatie? Wat voor een informatie wordt precies gegeven? Waarom? Op welke manier is de informatie verkregen? En wanneer werd de informatie verzameld? De informatie moet verder **gebalanceerd of evenwichtig** zijn: gelijkenissen, verschillen en contradicties moeten zijn afgewogen. Tenslotte wordt opgemerkt dat het gebruik van landeninformatie op **transparante wijze** moet gebeuren in overeenstemming met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zodat onafhankelijk is na te gaan op basis van welke informatie een beslissing precies is genomen.¹⁰¹

De subsidiaire aard van de bescherming geboden door het EHRM betekent dat nationale asielinstanties voor de beoordeling van bewijs gepaste criteria moeten aannemen in lijn met de jurisprudentie van het Hof.¹⁰² Deze criteria hoeven niet exact hetzelfde te zijn. De criteria moeten wel een gelijkwaardig streng toezicht behelzen om een gelijkwaardig niveau van kwaliteit van informatie te kunnen verzekeren als de informatie aan de basis van de beslissingen van het EHRM.¹⁰³ De kwaliteitsstandaarden voor het gebruik van landeninformatie werd het meest recent samengevat en bevestigd in de uitspraak van de Grote Kamer in de zaak *J.K. en anderen*. In deze uitspraak overweegt het Hof dat;

87. With regard to the assessment of evidence, it has been established in the Court's case-law that "the existence of the risk must be assessed primarily with reference to those facts **which were known or ought to have been known to the Contracting State at the time of expulsion**" [...]. The Contracting State therefore has the obligation to take into account not only the evidence submitted by the applicant but also all other facts which are relevant in the case under examination.

88. In assessing the weight to be attached to country material, the Court has found in its case-law that consideration must be given to **the source of such material, in particular its independence, reliability and objectivity**. In respect of reports, **the authority and reputation of the author, the seriousness of the investigations by means of which they were compiled, the consistency of their conclusions and their corroboration by other sources are all relevant considerations** [...].

89. The Court also recognises that consideration must be given to **the presence and reporting capacities of the author of the material in the country in question** (see *Sufi and Elmi*, cited above, § 231). The Court appreciates the many difficulties faced

¹⁰¹ Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD), 'Researching Country of Origin Information: Training Manual' (ACCORD training manual) (November 2013), beschikbaar via <https://www.coi-training.net/site/assets/files/1021/researching-country-of-origin-information-2013-edition-accord-coi-training-manual.pdf>; European Asylum Agency (EUAA), Country of Origin Information (COI) Report Methodology, juni 2019, beschikbaar via https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2019_EASO_COI_Report_Methodology.pdf

¹⁰² Thomas Spijkerboer, 'Subsidiarity and 'Arguability': the European Court of Human Rights' Case Law on Judicial Review in Asylum Cases' (2009) 21 (1) International Journal of Refugee Law 48 – 74, p. 51.

¹⁰³ Femke Vogelaar (2020), p. 62; Zie bijvoorbeeld ook, UK Upper Tribunal, *TK* (Tamils – LP Updated) Sri Lanka [2009] UKAIT 00049, par. 5.

by governments and NGOs gathering information in dangerous and volatile situations. It accepts that it will not always be possible for investigations to be carried out in the immediate vicinity of a conflict and, in such cases, information provided by sources with first-hand knowledge of the situation may have to be relied on [...].

90. In assessing the risk, **the Court may obtain relevant materials proprio motu.** This principle has been firmly established in the Court's case-law [...]. In respect of materials obtained *proprio motu*, the Court considers that, given the absolute nature of the protection afforded by Article 3, **it must be satisfied that the assessment made by the authorities of the Contracting State is adequate and sufficiently supported by domestic materials as well as by materials originating from other reliable and objective sources such as, for instance, other Contracting or non-Contracting States, agencies of the United Nations and reputable non-governmental organisations [...].** In its supervisory task under Article 19 of the Convention, it would be too narrow an approach under Article 3 in cases concerning aliens facing expulsion or extradition if the Court, as an international human rights court, were only to take into account materials made available by the domestic authorities of the Contracting State concerned, without comparing these with materials from other reliable and objective sources [...].¹⁰⁴

Uit deze rechtspraak volgt dat een beoordeling van een verzoek om internationale bescherming voldoende moet steunen op zowel informatie van de nationale asielinstantie als op betrouwbare en objectieve informatie zoals van, *bijvoorbeeld*, andere nationale overheden, VN-agentschappen en gerenommeerde non-gouvernementele organisaties. De betrouwbaarheid, objectiviteit en onafhankelijkheid van die informatie moet worden beoordeeld aan de hand van de autoriteit en reputatie van de auteur, de methode van het onderzoek waarmee de informatie is vergaard, de consistentie van de conclusies en de mate waarin de informatie wordt ondersteund door informatie afkomstig van andere bronnen. Daarnaast houdt het EHRM rekening met in hoeverre een bron aanwezig is in een land van herkomst en over capaciteit beschikt om te rapporteren over dat land van herkomst.

2.2.5.2. De praktijk

De geanalyseerde beslissingen bevatten verschillende voorbeelden van feitelijke vaststellingen waarbij een verwijzing ontbreekt naar nauwkeurige en actuele landeninformatie over de situatie van personen die zich bekeren alsook informatie over de meer algemene situatie in Iran. De beslissingen verwijzen regelmatig naar gebeurtenissen die niet aannemelijk zijn in de Iraanse context zonder daadwerkelijk invulling te geven aan deze Iraanse context op basis van bewijs.¹⁰⁵ Zie bijvoorbeeld,

Binnen diezelfde **Iraanse context** is het ongehoord dat iemand die u niet kent en die voordien nooit met u over het christendom gesproken had u zonder ook maar iets

¹⁰⁴ *J.K.*, par. 87 – 90.

¹⁰⁵ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 279.153 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022 op p. 7 en 8; RvV, nr. 279.130 van 21 oktober 2022, CGVS beslissing van 5 mei 2022 op p. 7; RvV, nr. 278.208 van 3 oktober 2022, CGVS beslissing van 19 mei 2022 op p. 3 bevestigd door de RvV in par. 2.3.5.5.1 op p. 14; RvV, nr. 276.961 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 31 januari 2022 op p. 5; Ook RvV, nr. 276.857 van 1 september 2022, CGVS beslissing van 28 april 2022 op p. 7; RvV, nr. 276.755 van 31 augustus 2022, CGVS beslissing van 15 maart 2022 op p. 4

van uitleg te geven mee zou nemen naar een huiskerk, zeggen dat het een bijeenkomst van kameraden was en u moest meegaan (...). Dat een gewone bekeerling dit al zou doen is ongeloofwaardig, maar dat een Armeniër als R.B. dit zou doen tart, gelet op **de Iraanse context en de situatie voor Armeniërs**, alle realiteitszin. Deze praktijken gaan ook in tegen de veiligheidsmaatregelen die luidens uw verklaringen golden in uw huiskerk, zoals niets zeggen over de huiskerk, waar de bijeenkomsten doorgingen of wat u daar deed.¹⁰⁶

Men mag er niet zomaar vanuit gaan dat de Iraanse context gekend is of een vaststaand gegeven. De asielinstanties geven namelijk een eigen interpretatie van de informatie over de situatie in Iran en toetsen daar de verklaringen van verzoekers aan.¹⁰⁷ Deze interpretatie van de beschikbare informatie door de asielinstanties moet transparant gebeuren. Immers, beslissingen moeten in rechte en in feite worden gemotiveerd overeenkomstig artikel 11 lid 2 Procedurerichtlijn. Zodanig dat onafhankelijk kan worden nagegaan op basis van welke informatie een beslissing wordt genomen, en indien nodig, kan worden aangevochten aan de hand van andere relevante informatie. De beoordeling van de feitelijke situatie in een land van herkomst moet immers altijd betwistbaar zijn.¹⁰⁸ De enkele verwijzing naar 'de Iraanse context' laat niet toe de bronnen te identificeren op basis waarvan deze context is vastgesteld. Als gevolg is het onmogelijk om de invulling te betwisten die door de asielinstanties wordt gegeven aan de Iraanse context.

De asielinstanties lijken in de geanalyseerde beslissingen bovendien een dubbele standaard te hanteren wat betreft het aanvoeren van bewijs. Opvallend is bijvoorbeeld het gebrek aan het gebruik van informatie door de asielinstanties over de structuur en werkwijze van huiskerken in Iran.¹⁰⁹ Terwijl de asielinstanties stellen dat verzoekers hun verklaringen over huiskerken in Iran juist wel moeten staven,

Verzoeker volhardt in zijn verzoekschrift in wezen in zijn verklaringen dat M.B., net zoals andere leden van de huiskerk die hij bezocht, weinig tot geen persoonlijke

¹⁰⁶ RvV, nr. 281140 van 30 november 2022, beslissing CGVS van 30 mei 2022 op p. 3 bevestigt door de RvV in par. 2.3.

¹⁰⁷ Anthony Good, 'Expert Evidence in Asylum and Human Rights Appeals: An Expert's view' (2004) 16(3) *International Journal for Refugee Law* 358 – 380; Anthony Good, *Anthropology and Expertise in the Asylum Courts*, (London and New York: Routledge-Cavendish 2007); Anthony Good and Tobias Kelly, *Expert Country Evidence in Asylum and Immigration Cases in the United Kingdom: Best Practice Guide* (University of Edinburgh 2013); Robert Gibb and Anthony Good, 'Do the Facts Speak for Themselves? Country of Origin Information in the French and British Refugee Determination Procedures' (2013) 25 *International Journal for Refugee Law* 291 – 322; Anthony Good, 'Anthropological Evidence and Country of Origin Information in British Asylum Courts,' chapter 5 in *Adjudicating Refugee and Asylum Status, The Role of Witness, Expertise, and Testimony*, Edited by Benjamin N. Lawrance, (Rochester Institute of Technology, New York, Galya Ruffer, Northwestern University, Illinois, Cambridge University Press 2014). See also Liza Schuster, 'Fatal Flaws in the UK Asylum Decision-Making System: An Analysis of Home Office Refusal Letters' (2018) 44 *Journal of Ethnic and Migration Studies* 1 – 17; Damian Rosset, *Producing Knowledge and Legitimacy: Country of Origin Information in Asylum Procedures* (University of Neuchâtel, 2019); Jasper van der Kist, Huub Dijsselbloem and Marieke De Goede, 'In the Shadow of Asylum Decision-making: The Knowledge Politics of Country of Origin Information' (2019) 13 *International Political Sociology* 68 – 85; Valentin Feneberg, Nick Gill, Nicole I.J. Hoellerer and Laura Sheinert, 'It's not what you know, it's how you use it: On the application of country of origin information in judicial refugee status determination decisions' (2022) 2 *International Journal of Refugee Law* 241 – 267.

¹⁰⁸ Anthony Good (2004), p. 377; Een 'good practice' wat betreft het gebruik van landeninformatie in de motivering van een beslissing is terug te vinden in de 'Country Guidance Determinations' genomen door het UK Upper Tribunal, zie Femke Vogelaar, *Country of Origin Information: The Essential Foundation for Fair and Credible Guidance for Decision-making on International Protection Needs* (VU Universiteit Amsterdam, 2020), in het bijzonder hoofdstuk 3 en 6.

¹⁰⁹ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 276.961 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 31 januari 2022 op p. 7.

details vertelden over hun bekering uit veiligheidsoverwegingen, gelet op de gevolgen van een bekering in de Iraanse context. **Verzoeker beperkt zich met dergelijke blote beweringen, die niet worden gestaafd door concrete elementen of gegevens**, echter tot het louter ontkennen en minimaliseren van de vaststellingen in de bestreden beslissing. De Raad treedt echter de commissaris-generaal bij dat de weigering van A.B. en M.A. om over hun bekeringsproces te vertellen in contrast staat met de risico's die zij reeds namen door het oprichten van een huiskerk en het ontwikkelen van evangelie-activiteiten. **De Raad ziet niet in op welke wijze het blootgeven van persoonlijke details over hun eigen bekeringsproces een groter risico zou inhouden voor hun veiligheid dan de risico's die zij reeds namen en het betoog in het verzoekschrift kan dit evenmin uitklaren.** De bestreden beslissing wees er daarenboven terecht op dat er redelijkerwijze kan worden aangenomen dat iemands bekeringsproces een evident onderwerp is tussen een bekeerder en de persoon die hij wil bekeren. Gelet op de cruciale rol die voormelde personen zouden hebben gespeeld in verzoekers eigen bekeringsproces, op het gegeven dat deze personen hem kennelijk genoeg vertrouwden om hem te bekeren en te introduceren in het christendom en de huiskerk en de bijeenkomsten die zij in dit kader hadden, mocht van verzoeker ter zake (veel) meer gedegen verklaringen worden verwacht. Dat verzoeker niet in staat is om overtuigende verklaringen af te leggen op dit punt, ondermijnt dan ook de geloofwaardigheid van zijn vermeende bekering tot het christendom in Iran.¹¹⁰

De asielinstanties schenden daarmee hun eigen samenwerkingsplicht. Het CGVS heeft via Cedoca gemakkelijker toegang tot informatie over de veiligheids- en mensenrechtensituatie in Iran. Overeenkomstig artikel 10 lid 3 onder b) van de Procedurerichtlijn en de jurisprudentie van het EHRM, is het in de eerste plaats aan het CGVS om deze informatie te verzamelen en te beoordelen. Het is een zeer kwalijke zaak dat de asielinstanties zich zo beperkt beroepen op landeninformatie. De beschikbare bronnen tonen namelijk aan dat leden van huiskerken bijvoorbeeld wel degelijk voorzichtig zijn wat betreft het uitwisselen van persoonlijke gegevens. Leden van huiskerken lopen een hoog risico te worden opgepakt. In detentie worden zij door de Iraanse autoriteiten onder druk gezet door middel van foltering, onmenselijke en vernederende behandelingen om bekentenissen af te leggen over de werking van hun huiskerk, inclusief gegevens van andere leden. Door zo min mogelijk persoonlijke gegevens uit te wisselen voorkomt men dat andere bekeerlingen worden verraden onder druk en ook in gevaar komen.¹¹¹

Het beperkte gebruik van nauwkeurige en actuele informatie leidt ook tot speculaties over de werkwijze van de Iraanse inlichtingendiensten. Het CGVS redeneert in een beslissing van 19 mei 2022, *bijvoorbeeld*, dat,

¹¹⁰ RvV, nr. 276.754 van 31 augustus 2022, par. 2.3. op p. 11.

¹¹¹ Open Doors: World Watch research, Iran Full Country Dossier, januari 2023; Zie ook DFAT Country Information Report Iran, April 2020; Landinfo, Report Iran: Christian converts and house churches (1) – prevalence and conditions for religious practice, November 2017; Danish Immigration Service, Update on the Situation of Christian Converts in Iran, juni 2014; International Campaign for Human Rights in Iran, The Cost of Faith, Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran, 2013; Landinfo - Country of Origin Information Centre, *Iran: On Conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures*, February 2013, p. 20 -21.

Het Ettela'at is echter een inlichtingendienst die bewust jullie paspoorten achtergelaten kon hebben om te zien of ze u op die manier konden strikken. Dat u hier zelfs niet aan gedacht had, toont nogmaals aan dat er geen geloof gehecht kan worden aan uw problemen.¹¹²

Of nog in een beslissing van 17 februari 2022,

Er kan trouwens niet ingezien worden dat, indien de autoriteiten hun doel wilden bereiken, namelijk u opsporen en arresteren, de grensautoriteiten hier niet van op de hoogte zouden geweest zijn.¹¹³

De asielinstanties verwijzen dan weer wel naar informatie over zaken die niet noodzakelijk zien op de situatie in Iran of de kern van een asielrelaas, maar bijvoorbeeld over feiten in de bijbel,¹¹⁴ kerken in Bosnië,¹¹⁵ erediensten in kerken in België,¹¹⁶ en de consulteerbaarheid van de historiek van een Zoomaccount.¹¹⁷ In diezelfde beslissingen laten de asielinstanties na om een aantal andere essentiële zaken te onderbouwen met landeninformatie,

Ten overvloede kunnen nog enkele opvallende punten in uw vluchtverhaal aangekaart worden. Zo moet vastgesteld worden dat u in staat bleek om met uw authentiek paspoort via de internationale luchthaven van Teheran uw land van herkomst te hebben verlaten. Hieruit blijkt dat u niet in het vizier van de Iraanse autoriteiten liep. Hetgeen niet strookt met uw verklaringen dat de autoriteiten eerder een inval deden bij u thuis en dus op zoek waren naar u.¹¹⁸

Er ontbreekt in deze overweging een verwijzing naar relevante informatie over de mogelijkheden om Iran op een legale wijze te verlaten. De stellige conclusie dat verzoekers niet in het vizier lopen van de Iraanse autoriteiten omdat zij Iran legaal hebben kunnen verlaten is niet gerechtvaardigd zonder een solide basis van nauwkeurige en actuele informatie uit verschillende soorten bronnen. Daarbij moet informatie worden verzameld en beoordeeld over de registratie en communicatie van gegevens van personen die door de Iraanse autoriteiten worden gezocht aan de grensautoriteiten. Vervolgens moet informatie in overweging worden genomen over de controles op de luchthaven en de mogelijkheden om Iran op legale wijze te kunnen uitreizen. Op basis van de beschikbare informatie kan echter niet zonder meer worden geconcludeerd dat men niet onder de aandacht staat van de Iraanse autoriteiten als men legaal heeft kunnen uitreizen. De informatie laat *bijvoorbeeld* zien dat de mogelijkheid om Iran te verlaten veelal afhangt van of de persoon al voorkomt op de lijst van de veiligheidsdiensten of dat er 'travel ban' is afgegeven. De informatie laat ook zien dat omkoping van grensambtenaren moeilijk is maar niet onmogelijk en dat het bovendien niet volledig duidelijk is in hoeverre men een 'exit permit' nodig heeft.¹¹⁹ Alhoewel

¹¹² RvV, nr. 278.208 van 3 oktober 2022, CGVS beslissing van 19 mei 2022 op p. 5.

¹¹³ RvV, nr. 276.970 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 6

¹¹⁴ RvV, nr. 276.971 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 3.

¹¹⁵ RvV, nr. 278.208 van 3 oktober 2022, CGVS beslissing van 19 mei 2022 op p. 6.

¹¹⁶ RvV, nr. 278.039 van 28 september 2022, CGVS beslissing van 30 mei 2022 op p. 4; RvV, nr. 276.970 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 5.

¹¹⁷ RvV, nr. 276.962 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 3 februari 2022 op p. 5.

¹¹⁸ RvV, nr. 276.971 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 17 februari 2022 op p. 6

¹¹⁹ UK Home Office, Country Policy and Information Note: Illegal Exit, Iran, Mei 2022, beschikbaar via <https://www.gov.uk/government/publications/iran-country-policy-and-information-notes/country-policy-and-information-note-illegal-exit-iran-may-2022-accessible>; EUAA, Iran, People convicted of religious crimes, februari 2023, beschikbaar via

een legale uitreis wellicht minder waarschijnlijk is als men onder de aandacht staat van de Iraanse autoriteiten, kan de mogelijkheid niet worden uitgesloten.

In de geanalyseerde beslissingen wordt in een paar uitzonderlijke gevallen door de asielinstanties verwezen naar landeninformatie. In een beslissing van 31 januari 2022 stelt het CGVS, *bijvoorbeeld*, dat,

Eerst en vooral is het hoogst merkwaardig te noemen dat een Armeens-Christelijke vrouw een protestantse huiskerk voor bekeerde moslims zou organiseren in haar eigen appartement. Zo behoren de Armeense christenen in Iran over het algemeen tot de oude, etnische Armeens Apostolische kerk die gesticht werd in de vierde eeuw en die verder geen uitstaan heeft met het protestantisme. Bovendien blijkt uit informatie dat leden van deze etnische oude kerken dezelfde vervolging te vrezden hebben als bekeerlingen indien ze zich inlaten met evangeliseringspraktijken, hetgeen ze doorgaans dan ook niet doen. Voor wat betreft uw relaas, slagen jullie er echter niet in te overtuigen dat Helena K. (...) hierop een uitzondering is.

Maar toch speculeert het CGVS even verderop dan alsnog,

Er valt namelijk niet in te zien waarom de Iraanse veiligheidsdiensten een inval zouden hebben voorbereid en uitgevoerd in een huiskerk zonder zich daarbij te vergewissen van de aanwezigheid van een noodtrap die naast de hoofdtoegang de enige vluchtweg zou zijn geweest.¹²⁰

https://www.ecoi.net/en/file/local/2086665/2023_02_EUAA_COI_Query_Response_Iran_Religious_offences.pdf; Landinfo, Iran: Passports, ID and civil status documents, januari 2021, beschikbaar via [Iran: Passports, ID and civil status documents \(ecoi.net\)](#); Landinfo, Iran: Criminal procedures and documents, A joint report by the Norwegian Country of Origin Information Centre (Landinfo), the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons (CGRS) and the State Secretariat for Migration (SEM), December 2021, beschikbaar via https://www.ecoi.net/en/file/local/2064888/joint_coi_report_criminal_procedures_and_documents_20211206.pdf; DFAT Country Information Report Iran, April 2020; EUAA, COI Query: Iran, Release on temporary bail, court documents, exit from Iran, April 2020, https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2020_04_Q6_COI_Iran_bail.pdf; Immigration and Refugee Board Canada, Iran: Exit and entry procedures at airports and land borders, maart 2020, beschikbaar via <https://irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=458058&pls=1>; Danish Refugee Council, Iran: Judicial Issues, Joint report from the Danish Immigration Service and The Danish Refugee Council based on interviews in Tehran, Iran, and London, United Kingdom, 9 September to 15 September 2017 and 2 October to 3 October 2017, beschikbaar via https://www.ecoi.net/en/file/local/1438731/1226_1531997457_report-judicial-issues-220218.pdf

¹²⁰ RvV, nr. 276.967 van 2 september 2022, CGVS beslissing van 31 januari 2022 op p. 4.

TIP VOOR ADVOCATEN

Bij het ondersteunen van Iraanse verzoekers die stellen bekeerd te zijn, is het van belang om het volgende na te gaan,

- Zijn er tijdens het persoonlijk onderhoud voldoende gepaste vragen gesteld om zorgvuldig een beeld te kunnen vormen van zowel de motieven en het proces van bekering, de theoretische kennis als de opvattingen en beleving van verzoekers?
- Is er in de beslissing daadwerkelijk een integrale beoordeling gemaakt van alle drie de relevante elementen?
- Wordt er bij de beoordeling van de theoretische kennis voldoende rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van verzoekers, zoals bijvoorbeeld verzoekers leeftijd, gender, sociaaleconomische achtergrond, opleidingsniveau, etc.?
- Wordt er voldoende rekening gehouden met het feit dat een bekering een proces is en dat verzoekers op een geheel eigen manier invulling kunnen geven aan een nieuw geloof?
- Wordt er voldoende rekening gehouden met de consistentie van verzoekers verklaringen over zijn geloofsbelydenis sinds de initiële bekering, verklaringen die blijk geven van een volgehouden en werkelijk engagement, als *bijvoorbeeld*, Christen?
- Wordt er bij de beoordeling van de feitelijke omstandigheden rond de motieven en het proces van bekering, de theoretische kennis van verzoekers, en de geloofsbelydenis van verzoekers voldoende rekening gehouden met nauwkeurige en actuele informatie uit verschillende bronnen over de Iraanse context waarbinnen de bekering heeft plaats gevonden? Zo ja, voldoet deze informatie aan de kwaliteitsstandaarden voor het gebruik van landeninformatie?

De motivering van de asielinstanties moet worden weerlegd door feitelijke en juridische argumenten die **concreet** zijn gemaakt door middel van het aanvoeren van de specifieke individuele omstandigheden van verzoekers. *Bijvoorbeeld*, indien de asielinstanties onvoldoende gepaste vragen hebben gesteld dan kan er gewezen worden op het feit dat er te weinig open vragen zijn gesteld waardoor verzoekers niet voldoende de kans hebben gekregen om uit te leggen waarom de religie voor hen belangrijk is, hoe zij hun geloof belijden, etc. *Of bijvoorbeeld*, indien de asielinstanties onvoldoende rekening hebben gehouden met de geloofsbeleving van verzoekers, moet concreet worden gemaakt waarom verzoekers opvattingen en beleving blijk geven van een volgehouden engagement en meer gewicht zouden moeten worden toegekend in de integrale beoordeling. Als de asielinstanties gebruik hebben gemaakt van landeninformatie, maar deze landeninformatie niet voldoet aan de kwaliteitsstandaarden overeenkomstig artikel 10 lid 3 onder b) van de Procedurerichtlijn, moet concreet worden gemaakt aan **welke** kwaliteitsstandaarden niet wordt voldaan en **waarom** niet aan deze standaarden wordt voldaan. Daarnaast is het van belang om zelf andere bronnen of informatie aan te halen en het gebruik van deze specifieke bronnen te motiveren aan de hand van de kwaliteitsstandaarden.

3. Objectieve risico's bij terugkeer naar Iran

Een persoon hoeft niet geloofwaardig te zijn om toch een gegronde vrees voor vervolging te hebben of een reëel risico op ernstige schade te lopen. Een gebrek aan geloofwaardigheid kan in de weg staan van een betekenisvolle vaststelling van de feiten in het verleden. Echter, bepaalde elementen aan de basis van een verzoek kunnen overeind blijven ondanks een gebrek aan geloofwaardigheid. Aan de hand van onafhankelijk bewijs kunnen dan alsnog objectieve risico's worden vastgesteld.¹²¹ NANSEN is van mening dat de beoordeling van de objectieve risico's bij terugkeer van ordinaire burgers (waarvan wordt aangenomen dat zij geen geloofwaardig risicoprofiel hebben en/of een 'in-country' vrees) dient te gebeuren naar het voorbeeld van de 'Country Guidance Determinations' van het UK Upper Tribunal. De UK Upper Tribunal maakt een heel duidelijk onderscheid tussen de risico's 'in-country' en meer algemene risico's die zich voor kunnen doen 'at the pinch-point of arrival.' Voor een aantal specifieke landen zijn de risico's op het moment van aankomst in het land van herkomst meer prominent aanwezig, zoals *onder andere* voor Iran.

NANSEN toont in de volgende paragraaf eerst aan dat de informatie waarop de Belgische asielinstanties zich baseren niet langer actueel is noch voldoende accuraat om zorgvuldig een beeld te kunnen vormen van alle risico's bij terugkeer naar Iran. NANSEN bespreekt vervolgens de 'Country Guidance Determinations' *XX*¹²² en *PS*¹²³ van het UK Upper Tribunal om aan te tonen dat de objectieve risico's bij terugkeer naar Iran veel genuanceerder zijn dan de Belgische asielinstanties voorstellen.

3.1. Beoordeling van de risico's door de Belgische asielinstanties

Met betrekking tot de nood aan bescherming van Iraanse verzoekers die ongeloofwaardig worden geacht wat betreft hun bekering, wordt in weigeringsbeslissingen door het CGVS over het algemeen overwogen dat,

“[U]it de beschikbare informatie blijkt dat de Iraanse autoriteiten weinig aandacht aan terugkerende verzoekers om internationale bescherming schenken en dat ze evenmin veel aandacht hebben voor wat de verzoekers in het buitenland hebben gezegd, gedaan of op het internet hebben gezet. Echter, personen die al een verhoogd risicoprofiel hadden – u heeft dit echter, zoals reeds werd vastgesteld, niet aannemelijk gemaakt - lopen bij terugkeer een groter risico om in de aandacht van de Iraanse autoriteiten te komen.”¹²⁴

De RvV bevestigt deze redenering van het CGVS.¹²⁵

¹²¹ UNHCR, Guidelines on International Protection Religion-Based Refugee Claims (2004) p. 12, par 35 – 36; UNHCR Handboek, par. 96; Michael Kagan, Is Truth in the Eye of the Beholder - Objective Credibility Assessment in Refugee Status Determination (2003) 17 Georgetown Immigration Law Journal, p. 370 – 371. Michael Kagan, Believable Victims, Asylum Credibility and the Struggle for Objectivity (2015) Culture & Society, p. 124.

¹²² UK Upper Tribunal, *XX* (PJAK - sur place activities - Facebook) Iran CG [2022] UKUT 00023 (IAC), 20 januari 2022.

¹²³ UK Upper Tribunal, *PS* (Christianity - risk) Iran CG [2020] UKUT 00046 (IAC), , 20 February 2020.

¹²⁴ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 279.130 van 21 oktober 2022, beslissing CGVS van 5 mei 2022 op p. 8.

¹²⁵ Zie *bijvoorbeeld* RvV, nr. 297.154 van 21 oktober 2022 in par. 3.3.4.4.

De beschikbare informatie waar het CGVS zich op baseert, betreft de Cedoca COI Focus van 30 maart 2020 betreffende de behandeling van terugkeerders door de Iraanse autoriteiten. Deze informatie is niet langer actueel noch voldoende accuraat.

De vaststelling dat de Iraanse autoriteiten weinig aandacht besteden aan afgewezen asielzoekers die terugkeren naar Iran is gebaseerd op informatie van de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: DVZ) en de Australische 'Department of Foreign Affairs and Trade' (hierna: DFAT).¹²⁶

De Cedoca COI Focus van 30 maart 2020 stelt dat DVZ het volgende aangeeft over mogelijke problemen bij terugkeer:

“De DVZ beschikt niet over dergelijke informatie. Gezien de vreemdeling vrijwillig terugkeert, zijn er ook geen problemen gemeld.”¹²⁷

Het feit dat er geen informatie beschikbaar is over mensenrechtenschendingen bij terugkeer naar Iran betekent niet noodzakelijk dat er geen ernstige problemen zijn.¹²⁸ Er moet zorgvuldig rekening worden gehouden met de restricties op onafhankelijke berichtgeving vanuit Iran. Er moet daarnaast ook rekening worden gehouden met het feit dat er geen gedwongen terugkeer plaats vindt naar Iran.¹²⁹

NANSEN merkt op dat de informatie in het rapport van het Australische DFAT mogelijks niet relevant of specifiek genoeg is voor de beoordeling van de risico's bij terugkeer naar Iran. Bovendien kan noch de actualiteit noch de betrouwbaarheid van de informatie worden geverifieerd. Het rapport van het Australische DFAT stelt dat,

“According to international observers, Iranian authorities pay little attention to failed asylum seekers on their return to Iran. Iranians have left the country in large numbers since the 1979 revolution, and authorities accept that many will seek to live and work overseas for economic reasons. International observers report that Iranian authorities have little interest in prosecuting failed asylum seekers for activities conducted outside Iran, including in relation to protection claims. This includes posting social media comments critical of the government – heavy internet filtering means most Iranians will never see them – converting to Christianity, or engaging in LGBTI activities. In such cases the risk profile for the individual will be the same as for any other person in Iran within that category. Those with an existing high profile may face a higher risk of coming to official attention on return to Iran, particularly political activists.”

De informatie stelt specifiek dat het gaat om een gebrek aan interesse om terugkerende verzoekers om internationale bescherming *strafrechtelijk te vervolgen* voor de activiteiten die zij buiten Iran hebben ontwikkeld. Een gebrek aan interesse om terugkerende verzoekers om internationale bescherming *strafrechtelijk te vervolgen* omvat niet alle mogelijke risico's op een onmenselijke behandeling die zich voor kunnen doen vanaf het moment van

¹²⁶ <https://www.cgvs.be/nl/landeninfo/behandeling-van-terugkeerders-door-hun-nationale-autoriteiten-0>

¹²⁷ Cedoca, COI Focus Iran: De behandeling van terugkeerders door hun nationale autoriteiten, 30 maart 2020, p. 14, de informatie betreft email van DVZ van 19 maart 2020.

¹²⁸ ACCORD Training manual (2013), p. 28 – 29.

¹²⁹ Cedoca, COI Focus Iran: De behandeling van terugkeerders door hun nationale autoriteiten, 30 maart 2020, p. 11; Zie bijvoorbeeld ook Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen Ambtsbericht Iran, mei 2022,

aankomst in Iran en de informatie uit het DFAT rapport is daarmee niet relevant of specifiek genoeg.

De 'purpose and scope' van het rapport van het Australische DFAT meldt verder geen onderzoeksperiode, om die reden is het niet mogelijk om vast te stellen wanneer de informatie in het rapport precies werd verzameld. Het DFAT rapport bevat daarnaast geen directe referenties naar bronnen, er kan enkel worden vastgesteld dat de informatie afkomstig is van 'internationale waarnemers.' Er kan niet worden vastgesteld wie deze internationale waarnemers zijn. Zijn dit personen die het DFAT heeft geïnterviewd voor het rapport, en zo ja, wanneer zijn deze personen geïnterviewd? Of is de informatie gebaseerd op openbare rapporten van bronnen zoals de VN-agentschappen, de US Department of State, de Wereldbank, etc? Gaat het om primaire bronnen of secundaire bronnen? Hoeveel verschillende internationale waarnemers bevestigen deze informatie? 'Internationale waarnemers' is een zeer vage beschrijving en op basis van deze beschrijving is het onmogelijk om vast te stellen wie precies de informatie verschaft, wat de informatie precies is die de bronnen vermelden, wanneer de informatie werd gegeven, waar de informatie werd verzameld en op welke manier deze werd verzameld. Kortom, de actualiteit en de betrouwbaarheid van de informatie in het DFAT rapport kan niet worden vastgesteld.

Het is vaste rechtspraak van het EHRM dat er voorzichtigheid is geboden wanneer er gebruik wordt gemaakt van informatie afkomstig van anonieme bronnen,

"[W]here a report is wholly reliant on information provided by sources, the authority and reputation of those sources and the extent of their presence in the relevant area will be relevant factors for the Court in assessing the weight to be attributed to their evidence. The Court recognises that where there are legitimate security concerns, sources may wish to remain anonymous. However, in the absence of any information about the nature of the sources' operations in the relevant area, it will be virtually impossible for the Court to assess their reliability. Consequently, the approach taken by the Court will depend on the consistency of the sources' conclusions with the remainder of the available information. Where the sources' conclusions are consistent with other country information, their evidence may be of corroborative weight. However, the Court will generally exercise caution when considering reports from anonymous sources which are inconsistent with the remainder of the information before it."¹³⁰

NANSEN stelt concluderend dan ook dat de informatie van DVZ en de informatie van het Australische DFAT niet voldoende bewijskracht kan worden toegekend om de vaststelling te dragen dat afgewezen verzoekers om internationale bescherming bij terugkeer naar Iran geen risicogroep vormen of dat de Iraanse autoriteiten weinig aandacht hebben voor terugkerende verzoekers. Enkel wanneer de conclusies van DVZ en het Australische DFAT consistent zijn met informatie uit andere soorten bronnen, kan deze informatie ondersteunende waarde worden toegekend in overeenstemming met de jurisprudentie van het EHRM. NANSEN is van mening dat de uitgebreide analyse van alle beschikbare informatie over Iran door het UK Upper Tribunal echter een veel genuanceerder beeld laat zien van de risico's bij terugkeer naar Iran van afgewezen verzoekers om internationale bescherming.

¹³⁰ *Sufi en Elmi*, nr. 8139/07 en 11449/07 (EHRM, 28 juni 2011), par. 233.

3.2. Country Guidance Determinations

Het CGVS lijkt zich wel degelijk bewust van het feit dat de risico's bij terugkeer naar Iran genuanceerder liggen en dat het *bijvoorbeeld* niet klopt dat de Iraanse autoriteiten weinig aandacht besteden aan wat verzoekers op internet zetten. In een beslissing 28 april 2022 stelt het CGVS namelijk,

In een recente wet gestemd in februari 2021 **is daarnaast beslist dat profielen met meer dan 5.000 volgers gemonitord moeten worden (zie administratief dossier)**. U zit met respectievelijk 1.729 en 190 volgers ruim onder deze drempel.¹³¹

Er bestaat dus wel degelijk aandacht voor wat verzoekers om internationale bescherming buiten Iran op sociale media plaatsen. Om die reden is het belangrijk om zorgvuldig te onderzoeken waar de aandacht van de Iraanse autoriteiten uit bestaat en wat hun capaciteit is om sociale media te monitoren.

3.2.1. Sociale media

NANSEN wijst op de 'Country Guidance Determination' XX van 20 januari 2022 van het UK Upper Tribunal voor wat betreft de risico's bij terugkeer naar Iran die voortvloeien uit het gebruik van sociale media. Het systeem van 'Country Guidance' in het Verenigd Koninkrijk is een uniek systeem. Het systeem is ontwikkeld om het bewijs over een situatie in een land van herkomst, bewijs dat steeds terugkomt in verschillende dossiers, te beoordelen en richtlijnen te ontwikkelen over de algemene situatie in een land van herkomst of de situatie van een specifieke groep personen. Het 'Country Guidance' systeem heeft als doel het bevorderen van de consistentie in besluitvorming in asielzaken. In wezen scheppen 'Country Guidance Determinations' een feitelijk precedent. Uiteraard kunnen 'Country Guidance Determinations' geen precedentswaarde worden toegekend in de Belgische setting. Echter, in XX wordt voor zover bekend de allereerste keer uitgebreid het bewijs onderzocht met betrekking tot het gebruik van Facebook en in hoeverre de Iraanse autoriteiten daadwerkelijk in staat zijn om zaken online te monitoren. Het UK Upper Tribunal baseert zich in deze uitspraak op bijna 1500 pagina's bewijs, inclusief informatie van Facebook, en twee expert getuigen. Het UK Upper Tribunal neemt het advies in overweging van een expert op het gebied van computerwetenschappen en een expert op het gebied van vrijheid van meningsuiting op het internet in Iran en het Midden-Oosten. Het UK Upper Tribunal komt tot de volgende bevindingen,

“There is a disparity between, on the one hand, the Iranian state's claims as to what it has been, or is, able to do to control or access the electronic data of its citizens who are in Iran or outside it; and on the other, its actual capabilities and extent of its actions. There is a stark gap in the evidence, beyond assertions by the Iranian government that Facebook accounts have been hacked and are being monitored. The evidence fails to show it is reasonably likely that the Iranian authorities are able to monitor, on a large scale, Facebook accounts. More focussed, ad hoc searches will necessarily be more labour-intensive and are therefore confined to individuals who are of significant adverse interest. The risk that an individual is targeted will be a nuanced one. Whose Facebook accounts will be targeted, before they are deleted, will depend on a person's existing profile and where they fit onto a “social graph;” and

¹³¹ RvV, nr. 276.857 van 1 september 2022, CGVS beslissing van 28 april 2022 op p. 6.

the extent to which they or their social network may have their Facebook material accessed.

The likelihood of Facebook material being available to the Iranian authorities is affected by whether the person is or has been at any material time a person of significant interest, because if so, they are, in general, reasonably likely to have been the subject of targeted Facebook surveillance. In the case of such a person, this would mean that any additional risks that have arisen by creating a Facebook account containing material critical of, or otherwise inimical to, the Iranian authorities would not be mitigated by the closure of that account, as there is a real risk that the person would already have been the subject of targeted on-line surveillance, which is likely to have made the material known.

Where an Iranian national of any age returns to Iran, the fact of them not having a Facebook account, or having deleted an account, will not as such raise suspicions or concerns on the part of Iranian authorities.

A returnee from the UK to Iran who requires a laissez-passer or an emergency travel document (ETD) needs to complete an application form and submit it to the Iranian embassy in London. They are required to provide their address and telephone number, but not an email address or details of a social media account. While social media details are not asked for, the point of applying for an ETD is likely to be the first potential “pinch point,” referred to in AB and Others (internet activity – state of evidence) Iran [2015] UKUT 00257 (IAC). It is not realistic to assume that internet searches will not be carried out until a person’s arrival in Iran. Those applicants for ETDs provide an obvious pool of people, in respect of whom basic searches (such as open internet searches) are likely to be carried out.”¹³²

NANSEN concludeert op basis van de Country Guidance Determination XX dat de Iraanse autoriteiten niet op grote schaal sociale media activiteiten van Iraanse burgers in het buitenland monitoren. De monitoring van de activiteiten van specifieke verzoekers zal afhangen van een bestaand profiel, of verzoeker past binnen een bepaald sociaal diagram en/of de mate waarin de activiteiten van iemand in verzoekers netwerk zijn of worden gemonitord. De waarschijnlijkheid dat activiteiten op sociale media beschikbaar zijn voor de Iraanse autoriteiten zal veelal afhangen of verzoekers op enig moment doelwit zijn geweest van gerichte monitoring. Tenslotte bestaat er een reëel risico dat de activiteiten op verzoekers sociale media worden gecontroleerd op het moment dat verzoekers tijdelijke reisdocumenten moeten aanvraag bij de Iraanse ambassade in het land van toevlucht. Voor de verdere beoordeling van in hoeverre de Iraanse autoriteiten aandacht zullen hebben voor verzoekers die terugkeren naar Iran moet de aankomstprocedure in Iran zorgvuldig onderzocht worden. De aankomstprocedure in Iran brengt namelijk op zichzelf al een risico op foltering of onmenselijke behandeling met zich mee voor bepaalde personen.

¹³² XX, par. 121 – 124.

3.2.2. Aankomstprocedure Teheran

NANSEN vestigt daarom verder de aandacht op de beslissing *PS* van het UK Upper Tribunal. In *PS* spreekt het UK Upper Tribunal zich uit over de situatie van afgewezen verzoekers om internationale bescherming die moeten terugkeren naar Iran. In het bijzonder gaat het in *PS* om de risico's voor afgewezen verzoekers die stellen zich tot het Christendom bekeerd te hebben, maar ongeloofwaardig werden bevonden door de asielautoriteiten. De richtlijnen van het UK Upper Tribunal zijn wederom gebaseerd op een zeer grondige analyse van alle beschikbare informatie, inclusief de informatie van een expert getuige. NANSEN is daarom van mening dat de beslissing in de zaak *PS* bijzonder relevant is voor de beoordeling van de risico's bij terugkeer naar Iran en dat er zorgvuldige rekening moet worden gehouden met het bewijs en de feiten zoals die worden vastgesteld door het UK Upper Tribunal.

De Britse autoriteiten beriepen zich in de zaak *PS* op twee rapporten van de Deense Immigratiedienst uit 2014 en 2018 als ook op het rapport van de Australische DFAT van juni 2018. Het UK Upper Tribunal neemt daarnaast het advies in overweging van Iran experte mevrouw Enayat. Met betrekking tot mevrouw Enayat overweegt het UK Upper Tribunal,

“Mrs Enayat has been recognised as an expert on Iran in several cases before the Tribunal, including SZ and JM, and more recently HB (Kurds) Iran CG [2018] UKUT 00430 (IAC). In her report for this appeal Mrs Enayat has drawn on sources published in English and Farsi, including the work of other academics, radio and television broadcasts, articles published in newspapers and online news sites, legal texts, research conducted by NGOs, human rights organisations, governments and Christian advocacy groups. Mrs Enayat has been paying close attention to the position of Christians in Iran for a number of years, not least because she has twice been called upon to write a comprehensive report for proposed ‘country guidance’ cases that never came to fruition. The level of detail in her report is a testament to her research over the years, and we have read it all with care. We have not however considered it necessary to summarise or refer to each aspect of Mrs Enayat’s evidence: much of the factual content was not contested, and where her conclusions are challenged by the Respondent we have dealt with that dispute in our findings. Whilst we have not accepted every conclusion that Mrs Enayat has reached, we have no hesitation in accepting that she is a highly qualified expert in her field.”¹³³

Het UK Upper Tribunal concludeert dat het substantiële waarde hecht aan het bewijs van experte Enayat. Wat betreft het rapport van het Australische DFAT en de twee Deense rapporten overweegt het Tribunaal dat het moeilijk kan vaststellen of de informatie op empirisch bewijs is gebaseerd of slechts speculatie. Verwijzend naar de jurisprudentie van het EHRM,¹³⁴ stelt het UK Upper Tribunal dat het enkel significante waarde aan de informatie kan hechten waar de informatie consistent is met informatie uit andere bronnen.¹³⁵

Het UK Upper Tribunal accepteert dat het beschikbare bewijs over het algemeen consistent is over het feit dat personen die op tijdelijke reisdocumenten (*laissez passer*) gedwongen

¹³³ *PS*, par. 12.

¹³⁴ *Sufi en Elmi*, par. 233.

¹³⁵ *PS*, par. 108.

moeten terugkeren naar Iran bij aankomst op de luchthaven in Teheran zullen worden ondervraagd door de Immigratie en Paspoort Politie. Er wordt door het UK Upper Tribunal aangenomen dat tijdens deze eerste ondervraging op de luchthaven over het algemeen geen sprake is mishandeling. Personen waar er zich 'bijzondere zorgen' voor doen, kunnen worden doorgestuurd voor verdere ondervraging. Het is tijdens deze tweede ondervraging dat er een risico ontstaat op mishandeling.¹³⁶ Het UK Upper Tribunal accepteert vervolgens dat een terugkerende verzoeker, die in het land van asiel verklaard heeft zich te hebben bekeerd tot het Christendom, voldoende interesse zal wekken om doorgestuurd te worden voor een tweede interview. De verzoeker zal namelijk zijn verzoek om internationale bescherming gestoeld hebben op *sur place* activiteiten, zoals het zich laten dopen en het bijwonen van kerkdiensten. Dergelijke activiteiten zijn *prima facie* bewijs van een misdaad onder Iraans recht. De UK Upper Tribunal overweegt,

“The evidence overall indicates that the security services follow a specified procedure when it comes to Christians: they are taken in and required to sign the undertaking. It does not seem likely to us that this procedure would be followed standing at an arrivals desk, even if the subject was protesting that it was all false and that he was perfectly willing to sign. A returnee is not someone who has been picked up on an Iranian street. He is someone who has just come back from the United Kingdom, possibly having spent a considerable amount of time here; the Iranian security services perceive there to be a clear link between Christianity and attempts by the West to undermine the Iranian state. These factors cumulatively give rise, in our view, to a “particular concern” such that a transfer to second-line questioning would be likely.”¹³⁷

Het UK Upper Tribunal accepteert dat de tweede ondervraging over het algemeen kort zal zijn, niet tot mishandeling zal leiden en geen reëel risico zal inhouden op ernstige schade.¹³⁸ Echter, het UK Upper Tribunal merkt op dat de tweede ondervraging niet voor iedereen kort en zonder gevaar zal zijn. Bij elke individuele beoordeling moet rekening worden gehouden met de individuele karakteristieken en het gedrag van een verzoeker om te bepalen of er een reëel risico bestaat op fysieke schade. Hoe langer de ondervraging en/of detentie, hoe groter het risico op foltering of mishandeling. Bij een beoordeling van de risico's bij terugkeer naar Iran moet er dan ook worden onderzocht of er specifieke redenen zijn waarom een ondervraging of detentie eventueel verlengd zou kunnen worden. Het UK Upper Tribunal noemt daarbij een aantal, niet-gelimeerde, redenen die in overweging moeten worden genomen,

“We do not propose to offer an exhaustive list of the kind of factors that might be relevant here, since the evidence does not permit us to do so. We would however note that one aggravating factor identified in the sources is “very outspoken” social media activity: this would have to project the personal commitment of the individual, rather than for instance simply ‘liking’ posts by others. Past adverse interest by the Iranian authorities would also increase risk, as would connections to other individuals with a ‘profile’. We have found that the primary focus of the Iranian state is the perceived threat of organised religion, and for that reason we are satisfied that

¹³⁶ PS, par. 110, zie ook *SSH and HR (illegal exit: failed asylum seeker) Iran CG*, [2016] UKUT 00308 (IAC), United Kingdom: Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), 29 June 2016, par. 15

¹³⁷ PS, par. 113.

¹³⁸ PS, par. 115.

association in the United Kingdom with a Church with known links to Iranian house churches would certainly be a risk factor.”¹³⁹

De feitelijke bevindingen van het UK Upper Tribunal in de zaken *XX* en *PS* zijn gebaseerd op een grondig onderzoek van de beschikbare informatie over de risico's bij aankomst in Iran. Er is momenteel geen informatie bekend die de bevindingen van het UK Upper Tribunal tegenspreekt. NANSEN raadt de asielinstanties daarom aan om de bevindingen van het UK Upper Tribunal zorgvuldig in overweging te nemen bij de beoordeling van individuele verzoeken om internationale bescherming van Iraanse burgers.

TIP VOOR ADVOCATEN

Een beroep doen op de uitspraak *XX* van het UK Upper Tribunal is enkel relevant in een individueel dossier als er positief kan worden geantwoord op de volgende vragen

- 1) Is verzoeker actief op sociale media? Beperken deze activiteiten op sociale media zich niet tot het kopiëren of 'liken' van berichten? Geven de berichten blijk van actief bevorderen van het Christendom online?
- 2) Kan verzoeker al op enig moment doelwit zijn geweest van een gerichte Facebook surveillance door de Iraanse autoriteiten? **Dan wel,**
- 3) Beschikt verzoeker over geldige documenten en of zal verzoeker moeten worden voorgesteld aan de Iraanse autoriteiten op de ambassade ter verkrijging van tijdelijke reisdocumenten?

Een beroep doen op de uitspraak *PS* van het UK Upper Tribunal is enkel relevant in een individueel dossier als er positief kan worden geantwoord op de volgende vragen,

- 1) Zal verzoeker gebruik moeten maken van tijdelijke reisdocumenten en daardoor het risico lopen om ondervraagd te worden door de Immigratie en Paspoort Politie op de luchthaven in Teheran?
- 2) Doen er zich 'bijzondere zorgen' voor bij verzoeker die kunnen wijzen op een risico om voor verdere en langere ondervraging te worden doorgestuurd?

Voor een succesvol beroep op *XX* en/of *PS* moeten er individuele, feitelijke elementen worden aangevoerd, zoals bijvoorbeeld, *sur place* activiteiten die bij de Iraanse autoriteiten bekend kunnen zijn, aanvaringen met de Iraanse veiligheidsdiensten in het verleden, een connectie met personen waar de Iraanse autoriteiten interesse in vertonen of vertoond hebben, etc.

¹³⁹ *PS*, par. 116.

4. Conclusie

Deze NANSEN Note focust op de beoordeling van de oprechtheid van een bekering en dus de geloofwaardigheid van een religieuze overtuiging. De asielinstanties stellen bij het onderzoek naar de geloofwaardigheid van een bekering rekening te houden met (i) de motieven voor en het proces van bekering, (ii) kennis van het nieuwe geloof, en (iii) de wijze waarop de verzoeker het geloof opvat en beleeft. De asielinstanties stellen dat het een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling betreft waarbij alle verklaringen en de feitelijke informatie die wordt overlegd over de drie bovenvermelde elementen moeten worden betrokken bij de beoordeling.

De analyse van de geselecteerde beslissingen in Iraanse dossiers laat in de eerste plaats zien dat de beoordeling van de asielinstanties focust op de consistentie en coherentie van verklaringen over concrete activiteiten en gebeurtenissen die tot een risico op vervolging zouden kunnen leiden. De beoordeling van de geloofwaardigheid van de verklaringen van verzoekers over feitelijke gebeurtenissen overstemt de beoordeling van de oprechtheid van de religieuze overtuiging. De analyse van de geselecteerde beslissingen laat in de tweede plaats dan ook zien dat de asielinstanties in Iraanse dossiers niet stelselmatig een integrale beoordeling maken van de motieven voor en proces van bekering, de kennis van het nieuwe geloof en de manier waarop verzoekers hun geloof opvatten en beleven. Het zwaartepunt van het onderzoek door de asielinstanties lijkt als gevolg vaak te liggen bij de beoordeling van de motieven voor en het proces van bekering.

Uit de analyse van de geselecteerde beslissingen komt naar voren dat de asielinstanties er belang aan hechten dat verzoekers een welbewuste en weloverwogen keuze maken over een bekering. Een bekering moet voorafgegaan worden door een (moeilijke) fase van introspectie en reflectie aan de bekering, maar ook door een fase van studie. Daarnaast is het van belang dat verzoekers over een zekere kennis beschikken van de motieven voor en het proces van bekering van de personen die bij hun eigen bekering waren betrokken. Tenslotte moeten verzoekers hun afkeer van hun oude geloof kunnen concretiseren als ook een kritische inhoudelijke reflectie aan de dag kunnen brengen ten aanzien van het nieuwe geloof. Het is positief dat de asielinstanties in de geanalyseerde beslissingen lijken te erkennen dat er geen doorslaggevend gewicht mag worden toegekend aan (een gebrekkige) theoretische kennis. Toch valt op dat de asielinstanties weinig of geen rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van een verzoeker wanneer de theoretische kennis ter sprake komt in een beslissing. Opmerkelijk is dat de asielinstanties in de geanalyseerde beslissingen stellen dat verzoekers een goede kennis en/of kritische houding ten opzichte van het nieuwe geloof moeten aantonen omwille van het hoge niveau van repressie in Iran. UNHCR stelt het tegenovergestelde. De beoordeling van de motieven en proces van bekering leidt over het algemeen tot de conclusie dat er een negatieve indicatie bestaat wat betreft de geloofsactiviteiten in België. Er wordt dan aangenomen dat de geloofsactiviteiten een louter opportunistisch en bedrieglijk karakter hebben. NANSEN stelt vast dat er in de geanalyseerde beslissingen blijkbaar weinig rekening wordt gehouden met het feit dat bekering een proces is. Er moet dan ook altijd een beoordeling worden gemaakt van de meest recente staat van de overtuigingen van verzoekers om internationale bescherming, overeenkomstig de jurisprudentie van de RvV en het EHRM.

Opmerkelijk is het beperkte gebruik van nauwkeurige en actuele landeninformatie door de asielinstanties. De geanalyseerde beslissingen verwijzen regelmatig naar gebeurtenissen die niet aannemelijk zijn in de Iraanse context zonder daadwerkelijk invulling te geven aan deze Iraanse context op basis van bewijs. De asielinstanties lijken bovendien een onredelijke bewijslast te hanteren: de asielinstanties hoeven geen landeninformatie aan te halen ter ondersteuning van de aannames over de Iraanse context, maar verzoekers moeten deze landeninformatie wel overleggen ter ondersteuning van hun verklaringen. Het beperkte gebruik van nauwkeurige en actuele informatie ter ondersteuning van materiele feiten leidt noodzakelijkerwijze tot onzorgvuldige beoordelingen van de situatie in Iran en speculaties over, *bijvoorbeeld*, de Iraanse veiligheidsdiensten.

NANSEN stelt afsluitend dat er ook een beoordeling dient te worden gemaakt van de objectieve risico's bij terugkeer van ordinaire burgers (waarvan wordt aangenomen dat zij geen geloofwaardig risicoprofiel hebben en/of een 'in-country' vrees). Het betreft hier specifiek een beoordeling van de risico's die zich voor kunnen doen 'at the pinch-point of arrival' in Iran. NANSEN toont aan dat de informatie waarop de Belgische asielinstanties zich baseren niet langer actueel is noch voldoende accuraat om zorgvuldig een beeld te kunnen vormen van alle risico's bij terugkeer naar Iran. NANSEN raadt de asielinstanties aan om de bevindingen van het UK Upper Tribunal in de 'Country Guidance Determinations' XX en PS zorgvuldig in overweging te nemen bij de beoordeling van de nood aan internationale bescherming van Iraanse verzoekers.